

Dombegyház és Térsége Önkormányzati Társulás

5836 Dombegyház, Tavasz utca 5.

Tel: 68/432-031, E-mail: tarsulas@dombegyhaz.hu

J E G Y Z Ó K Ö N Y V

Készült: a Dombegyház és Térsége Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa 2026. január 22-én 10.00 órai kezdettel megtartott *nyílt* ülésén.

Az ülés helye: Kevermesi Közös Önkormányzati Hivatal Dombegyházi Kirendeltségének tanácskozóterme, 5836 Dombegyház, Tavasz utca 5.

Jelen vannak:

Mazán Attila	Almáskamarás polgármestere
Dinyés Ildikó	Dombegyház polgármestere
Fehérné Andorka Ildikó	Dombiratos polgármestere
Lantos Zoltán	Kevermes polgármestere
Süli Ernő	Kunágota polgármestere
Varga Gábor	Medgyesbodzás polgármestere
Mohácsi Klaudia	Nagykamarás polgármestere
Kun László	Kaszaper polgármestere
Papp István Tibor	Mezőhegyes polgármestere

Távolmaradását bejelentette: -

Magyar Zsolt István	Kisdombegyház polgármestere
---------------------	-----------------------------

Jelen volt még:

Liker János	munkaszervezet vezető
Recskiné Molnár Éva	Kevermes jegyzője
Erdős Norbert	Országgyűlési képviselő
Dr. Onody Gyula	Békés Várm. Önk. alelnök
Schroff Csaba	Vízügyi igazgatóság szakembere
Kovács Szabolcs	Vízügyi igazgatóság szakembere
Kuruczné Nyikora Andrea	pályázatmenedzser
Borza Tibor	Vízügyi igazgatóság szakembere
Köteles József	Vízügyi igazgatóság szakembere
Hornyák Sándor János	Vízügyi igazgatóság szakembere
Szuda Zoltán	pályázatíró
Versegi László	Vízügyi igazgatóság szakembere

Dinyés Ildikó elnök: Nagy tisztelettel és szeretettel köszöntöm nyílt ülésünkön a Társulási Tanács tagjait. Külön köszöntöm Erdős Norbert Országgyűlési képviselő urat, valamint Onody Gyulát, a Békés Vármegyei Önkormányzat alelnökét. Köszöntöm továbbá a meghívott vendégeket az ATIVIZIG részéről, a KÖVIZIG részéről, a Dél-békés megyei vízgazdálkodási Társulat részéről és a pályázati tanácsadókat is. Köszöntöm a sajtó munkatársait is. Megállapítom, hogy a Dombegyház és Térsége Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa 10 tagjából 9 fő jelen van (lakosságszám arány: 97,26%), a Társulási Tanács ülése határozatképes, az ülést megnyitom.

Dinyés Ildikó elnök: A Társulási Tanács ülésének meghívóját megkapta mindenki. Ahhoz képest van-e módosító javaslat? Ha nincs akkor a mai ülés napirendjeinek elfogadására teszek javaslatot:

Napirendi pontok:

1. KEHOP_Plus-2.2.1-25. „Zöld-kék infrastruktúra fejlesztések településeken (ERFA)” pályázati felhívásra történő pályázat szakmai tartalmának, lehetőségeinek áttekintése

Előadó: Dinyés Ildikó elnök, meghívott szakemberek

2. Bejelentések, kérdések

Aki a tervezett napirenddel egyetért, kérem, kézfelemeléssel jelezze.

A határozathozatalban résztvevők száma: 9 fő

Dombegyház és Térsége Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa 9 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a napirendi pontokat elfogadta.

Dinyés Ildikó elnök: Lenne egy technikai bejelentésem, hogy Országgyűlési képviselő úr pár szóval tenne egy bejelentést és akkor utána folytatnánk azzal a társulási napirenddel, amire önöket meghívtuk. Egy tíz percet rabolnánk az idejükből. Köszönöm szépen.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Köszönöm szépen. A sajtó megjelent képviselői felé fordulva, egyeztetve elnök asszonnyal, beszámolnánk azokról a tűzifa mennyiségről, összegről, ami már december folyamán ugye megérkezett és kiosztásra is került a településekhez. Nyilván az aktualitását az adja, hogy egyrészt erről még ugye nem számoltunk be, másrészt pedig ugye nagyon fontos rezsivédelmi lépéseket jelentett be a miniszterelnök. Egyrészt, ami közvetlenül érinti ugyanebben a tematikában, tehát tűzifa, esetleg szén tematikában a helyi településeket. Itt arról van szó, hogy tulajdonképpen az igényrel a lakosok nyugodtan fordulhatnak a polgármesterekhez. Ez most folyamatban is van. A polgármesterek, az önkormányzatok a Belügyminisztérium felé továbbítják ezeket az igényeket, ahol egyébként a katasztrófavédelem segítségével a fa feldarabolásra kerül és a honvédelem segítségével, vagy a honvédség segítségével pedig kiosztásra is kerül. Ez belátható időn belül, ez a második kör megtörténik és az első körről pedig ugye a pontos számokat is tudok mondani. Elsőként Almáskamarás polgármesterét szeretettel köszöntöm. Polgármester úr, tudod fejből az összeget?

Mazán Attila Almáskamarás polgármestere: Az összeget nem.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Kétfélmillió kétszáz-kétezzer-ötszázhatvanegy forint, és háromszázhatvankilenc mázsa. Így van, barna köszén, tiéd a szó.

Mazán Attila Almáskamarás polgármestere: Tisztelettel köszöntök én is mindenkit! Almáskamarás településen január elején tudtuk kiosztani a megigényelt széntámogatásunkat. Az igények felmérését követően, mintegy százkilencven család részesült ebből a barna köszénból. Családonként megközelítőleg két mázsát tudtunk osztani, most pedig nagy türelemmel és köszönettel várnánk a szociális tűzifának az érkezését, ami ugye a rendkívüli hideg időjárásra való tekintettel gyakorlatilag egy kormányzati intézkedésnek köszönhető. Településünkön az igényfelmérést megkezdtük, az önkormányzatunk az EBR rendszer felületén pedig teszi a dolgát, és gyakorlatilag rögzítjük azokat az ingatlanokat, amelyeknek szükség lenne még kiegészítő támogatásra.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Nagyon szépen köszönöm. Csanádapáca kétmillió ötszáztizennyolcezer-hatszázhatvannégy forintot nyert barna kőszén támogatásra, ez ötszázharminchat mázsa, Dombegyház egymillió nyolcszázötvenhalazezer-százöt forintot nyert barna kőszén támogatásra, ami háromszázkilencvenöt mázsa. Polgármester asszony, tiéd a szó, szeretettel köszöntelek és köszönjük, hogy itt lehetünk.

Dinyés Ildikó elnök: Igen, én is köszönöm, hogy itt vagytok Dombegyházon. Igen, Dombegyház is sikeresen tudott pályázni a szociális tüzelőre. Szenet tudtunk ezen az összegben vásárolni. Ez a szénmennyiség kiosztásra került december végén. Nálunk nem egyformán, hanem az igénylőknek a jövedelmi viszonya alapján. Tehát van, aki többet kapott, van, aki kevesebbet, de a teljes mennyiség kiosztásra került. Nagyon örültek, és úgy gondolom, hogy az újabb szociális tűzifának is örülni fognak, ami megjelent a tájékoztatóban. Erre már az igényeket jeleztük a lakosság felé, hogy akinek van erre igénye, az behozhatja az igényfelmérő lapot. És arról is tájékoztattuk, hogy ez nem azzal egyenlő, hogy ők ezt biztosan megkapják. Nagyon sok igény érkezett. Nem tudjuk még februárig milyen hideg lesz, úgyhogy nagyon örülnék neki, hogyha ebből a további támogatásból Dombegyház is részesülne. Köszönöm szépen.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Nagyon szépen köszönöm polgármester asszony! Dombiratos kilencszázharmincezer-négyszáz-két forintra pályázott, sikeresen. Barna kőszén, százkilencvennyolc mázsa. Szervusz polgármester asszony! Tisztelettel köszöntelek! Tiéd a szó.

Fehérné Andorka Ildikó Dombiratos polgármestere: Szociális rendelet alapján kiosztásra került a szociális szén, ötvenöt család részesült benne. December 9-én és 10-én osztottuk ki. Az újabb szociális tűzifa igényünket az EBRN benyújtottuk. Mivel én egyeztettem pár személlyel telefonon és azt a felvilágosítást kaptam, hogy a szociális alapon kell tekinteni.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Igen, ez fontos kiegészítés egyébként, amit mondtál. Köszönöm szépen. Gádoros hárommillió százegyzezer-háromszáz-negyven forintra pályázott sikeresen, szintén barna kőszénre. Hatszázhatvan mázsát jelent ez. Kardoskút egymillió százharminckilencezerszázkilencven forintra pályázott. Kardoskút mindig lágú dombos tűzifára szokott, nem pedig barna kőszénre. Ez hatvankilenc erdei köbmétert jelent. Kaszaper egymillió kilencvennégyezer-hatszázhatvanhat forintra pályázott. Gratulálok polgármester úr! Barna kőszén kétszázharminchárom mázsa. Tiéd a szó.

Kun László Kaszaper polgármestere: Köszöntök sok szeretettel mindenkit. Ez mintegy harminckét családnak került kiosztásra. Ez a mennyiség barna kőszén, egy öt és fél mázsa átlaggal, és mi különbséget tettünk, hiszen a nagycsaládoknak, aki három gyereket, vagy annál több gyereket nevel, annak közel tíz mázsa mennyiségben jutott ki a barna kőszén. A további felméréseket a szociális tüzelővel kapcsolatban folytatjuk a falugondnoki szolgálattal, tanyagondnoki szolgálattal és a gyermekjóléti szolgálattal közösen. Az önkormányzaton keresztül folyamatosan mérjük fel az igényeket. Az önkormányzatnak az összes szerszám és gépállománya rendbe téve, úgyhogy várjuk a tűzifát és a kiosztásban nagyon sok szeretettel segítünk.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Nagyon szépen köszönöm. Kevermes hárommillió háromszázhatvanhatezer-ötszáz-tizenhat forintra pályázott sikeresen. Barna kőszén, ötszázhatvannégy mázsa. Tiéd a szó, Polgármester úr.

Lantos Zoltán Kevermes polgármestere: Tisztelettel köszöntök én is mindenkit a mai ülésen. A szociális tüzelőanyag kiosztással kapcsolatosan azt tudom elmondani, hogy üdvözljük a

kormánynak ezen intézkedés sorozatát, amit gyakorlatilag a nemzeti kormány 2010 óta minden évben részesít a rászoruló családoknak. Így volt ez a tavalyi és az idei esztendőben is, amikor az igényfelmérések után a szociális barna kösznet ki tudtuk osztani. Látszódik a kormánynak a szociális érzékenységén, hogy az idei esztendőben is elindította a hidegre való tekintettel egy második körös felmérést. Mi is abban a szakaszban vagyunk, amikor felmérjük a lakosságnak ezen igényét és ez majd kiosztásra kerül. Nálunk még arról is be tudok számolni, hogy a nemzetiségi roma önkormányzat is felmérte a saját állampolgárait, és ők is a tegnapi napon már egy kamion fát megkaptak. Ők is ezt ki fogják osztani a rászoruló családoknak. Úgyhogy nagyon szépen köszönjük még egyszer azoknak, akik ebben közreműködtek.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Köszönöm szépen Polgármester Úr! Kisdombgyház egymillió kilencvenkilencezer-ötszázhatvanhat forintra pályázott sikeresen. Barna köszén, kétszázharminnégy mázsa a mennyisége. Kunágota négymillió kilencszázötvennégyezer-kétszázhetven forint, nyolcszázharminc mázsa barna köszén. Tisztelettel köszöntelek Polgármester úr, tiéd a szó.

Süli Ernő Kunágota polgármestere: Köszöntök én is mindenkit! Az említett köszén mennyiséget jelenleg is folyamatosan osztjuk. Két súlykorlátot határoztunk meg az alanyi jogon, akik kapnak azok hategyszuszonöt mázsát kapnak, illetve az egyéb, rászorultsági alapon pedig négyegyszuszonöt mázsát. Így megközelítőleg száznyolcvan családnak tudunk szentet osztani. Az elmúlt napokban a TEFE programon keresztül három rászorult családnak juttatott a katonaság, illetve a rendőrség közreműködésével körülbelül egy köbméternyi fát a rendőrség, illetve mi is leadtuk az EBR- en keresztül az igényeinket. Mi a szociális alapot 2024-re vetítve állapítottuk meg, így ötszázhat családnak az igényét adtuk be. Ez ötszázhat köbméter fát jelentene. Nagyon nagyon várják a családok a fát. Szinte nincs olyan nap, hogy negyvenötven ember ne telefonálna, hogy akkor mikor érkezik meg ez. Bízunk benne, hogy az elkövetkezendő egy hónapon belül ez meg is érkezik. Köszönöm szépen.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Nagyon szépen köszönöm Polgármester úr! Lökősháza egymillió ötszázhatvannégyezer-hétszázhatvanhét forint értékben barna köszénre pályázott, ami háromszázharminchárom mázsa. Magyarbánhegyes kétmillió hatvanhétezer-ötszázhatvan forint barna köszén, négyszáznegyven mázsát jelent ez. Magyardombgyház hatszázhuszezer-kétszázhatvannyolc forint barna köszén, százharminckét mázsa. Medgyesbodzás egymillió hatszázhatvanháromezer négyszáz negyvenhat forintértékben pályázott sikeresen barna köszénre, ami háromszázötvennégy mázsa. Tisztelettel köszöntelek Polgármester úr, tiéd a szó.

Varga Gábor Medgyesbodzás polgármestere: Köszönöm képviselő úr! Nagy tisztelettel és szeretettel üdvözlök én is mindenkit! Mi október végén ezt már kiosztottuk. Egy egész hetvenöt mázsa jutott az igénylőknek. Ez több, mint százkilencven igénylőt jelent. És természetesen várjuk a mostani tűzifával kapcsolatosakat. Folyamatosan mennek az igényfelmérések, és bízunk benne, hogy minél hamarabb megérkezik a településünkre és szét tudjuk osztani a lakosság irányába.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Nagyon szépen köszönöm. Medgyesegyháza négymillió hétszáz hetvenháromezer kilencszázharminc forint kemény lombos tűzifa, százhetvenkilenc erdei köbméter. Nagybánhegyes kilencszázharminc-kilenc ezer-nyolcszáz forint barnaköszén, kétszáz mázsa. Nagykamrás kétmillió százharmincezer-kilencszázharminchárom forint értékben, barnaköszén, háromszázötvenhét mázsa. Tisztelettel köszöntelek polgármester asszony, tiéd a szó.

Mohácsi Klaudia Nagykamarás polgármestere: Én is sok szeretettel köszöntök mindenkit. Nálunk ez még karácsony előtt kiosztásra került, és kettőszáznegy család volt, aki ebben részesülni tudott. A mostani szociális tüzelőre pedig hétfőn beadtuk a kérelmet. Itt folyamatosan fogadtuk a lakosoktól egyébként a jelzéseket egyeztetünk a családsegítővel, a humán szolgáltatóval, a gondozási központ intézményvezetőjével és az alapján adtuk be, illetve további igényfelmérést végzünk a településen, hogyha van olyan rászoruló, akire mi véletlen nem gondoltunk, akkor ő sem maradjon ki ebből. Önkormányzatunk egyébként folyamatosan segítette a rászorulókat. Volt olyan, aki egyáltalán nem készült fel a télre, tehát nem fűtött eddig azzal a címszóval, hogy akklimatizálódott. Tehát mi mindent megtettünk, és sajnos az önkormányzatunknak elfogyott a tüzelője. Most próbálunk még kivágni a fákat, sűrjákat, mindent felhasználtunk, gallyakat elfűtöttek a lakosok, tehát mindent megtettünk és nagyon-nagyon várjuk és bízunk benne, hogy a jövő héten erre sor kerül. A helyi tűzoltók is jelezték számomra, hogy nagyon szívesen jönnek és segítenek a településen a fa kihordásában, összevágásában.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Nagyon szépen köszönöm polgármester asszony. Pusztaföldvár egymillió négyszáztizennégyezer-háromszázkilencvenkilenc forintra pályázott sikeresen barnakőszén tekintetében háromszázegy mázsa mindez. Pusztatollaka hétszáznégyezer-nyolcszázötven forint barnakőszén, százötven mázsa. Végül Végegyháza kétmillió százhetvenkétezer-hétszáztizenthat forint barnakőszén, háromszázhatvannégy mázsa. Köszönöm, hogy eljöttetek, köszönöm, hogy beszámolhattunk. Ha megengeditek, egy harminc másodperce összefoglalnám az eddig elhangzottakat: Almáskamarás kétmillió kétszázkétezer ötszáz hatvanegy forint, barnakőszén, háromszázhatvankilenc mázsa. Csanádapáca kétmillió ötszáztizennyolcezer-hatszázhatvannégy forint barnakőszén, ötszázharminchat mázsa. Dombegyház egymillió nyolcszázötvenhatezer-százöt forint barna kőszén, háromszáz kilencvenöt mázsa. Dombiratos kilencszázharmincezer-négyszázkét forint barnakőszén, százkilencvennyolc mázsa. Gádoros hárommillió százegyezer-háromszáz negyven forint barnakőszén, hatszázhatvan mázsa. Kardoskút egymillió százharminckilencezer-százkilencven forint lágy dombos tűzifa, hatvankilenc erdei köbméter. Kaszaper egymillió kilencvennégyezer nyolcszázhatvanhét forint barnakőszén, kétszázharminchárom mázsa. Kevermes hárommillió háromszázhatvanhatezer-ötszáz-tizenhat forint barnakőszén, ötszázhatvannégy mázsa. Kisdombegyház egymillió kilencvenkilenc ezer-ötszázhatvanhat forint barna kőszén, kétszázharmincnégy mázsa. Kunágota négymillió kilencszázötvennégyezer-kétszázhetven forint barna kőszén, nyolcszázharminc mázsa. Lőkősháza egymillió ötszázhatvannégyezer-hétszázhatvanhét forint, ez háromszázharminchárom mázsa. Magyarbáhegyes kétmillió hatvanhétézer-ötszázhatvan forint, ez négyszáznegyven mázsa. Magyarombegyház hatszázhúszezer-kétszázhatvannyolc forint, ez százharminckét mázsa. Medgyesbodzás egymillió hatszázhatvanháromezer-négyszáznegyvenhat forint, ez háromszázötvennégy mázsa barnakőszén. Medgyesegyháza négymillió négyszáz hetvenháromezer-kilencszázharminc, ez kemény lombos tűzifa, százhetvenkilenc erdei köbméter. Végül ismét a barnakőszénre sikeresen pályázók. Nagybánhegyes kilencszázharminckilenc ezer-nyolcszáz forint, ez kétszáz mázsa. Nagykamarás kétmillió százharmincezer-kilencszázharminchárom forint, ez háromszázötvenhét mázsa. Pusztaföldvár egymillió négyszáztizennégyezer-háromszázkilencvenkilenc forint, ez háromszázegy mázsa. Pusztatollaka hétszáznégyezer-nyolcszázötven forint, ez százötven mázsa. Végül Végegyháza kétmillió százhetvenkétezer-hétszáztizenthat barna kőszén, úgy ahogy az előzőek háromszáz hatvannégy mázsával. Nagyon szépen köszönöm mindenkinek, hogy itt volt, hogy partner volt a sajtótájékoztatókban, vendégeinknek meg köszönöm a türelmet. Ezt a napirendi pontot bezárjuk és visszadobom a szót elnök asszonynak.

Dinyés Ildikó elnök: Köszönöm szépen. Akkor elkezdenék a társulási ülést.

1. KEHOP_Plusz-2.2.1-25. „Zöld-kék infrastruktúra fejlesztések településeken (ERFA)” pályázati felhívásra történő pályázat szakmai tartalmának, lehetőségeinek áttekintése

Az első napirendi pontnál szeretném felkérni Kunágota polgármesterét, Süli Ernőt, aki a társuláshoz hozta ezt a lehetőséget, hogy egy pár gondolattal, ha megosztanád velünk, amit a témával kapcsolatban tudsz, és utána pedig a pályázat író és a meghívott szakértők elmondanak miről is lenne szó pontosan.

Süli Ernő Kunágota polgármestere: Köszönöm, tehát tisztelt kollégák, tisztelt látogatók. Köszöntöm a szakembereket, akik itt megjelentek a pályázattal kapcsolatban. A pályázat tekintetében előzményekként említeném, hogy volt egy megbeszélés Magyarbánhegyesen, ahol több település résztvevői a szárazéri csatornával kapcsolatban ültek össze és kezdeményezték a vízellátását ennek a csatornának. Ezzel kapcsolatban több település viszont érintett a Kutaséri és a Cigánka csatornával kapcsolatban. A legnagyobb problémát az okozza, hogy az elmúlt három, négy évben a mezőgazdaság tekintetében is nagy gondokat okozott a nem megfelelő csapadék mennyiségnek a jelenléte a területen. Ez elsősorban a felszíni vizeknek a hiányát is okozza. Én legjobban településünkről tudunk beszélni, a településünk tekintetében kettő olyan felszíni vízfelület volt, amit elméletileg kisebb részben horgászatra, illetve nagyobb részben vadtenyésztésre is használtunk. Ez akkor körülbelül három, négy méter mélységig terjedhetett le, ez a vízfelület egy az egyben eltűnt. Tehát ebből kiindulva tapasztaljuk azt, hogy nem csak a csatornák, hanem sajnos a meglévő vízterületeink is sorra esnek. Ezáltal látjuk azt, hogy a szántóföldi területeken is a felszíni vízréteg az egyre jobban megy lefele és süllyed. Ezt tapasztalják azok a zöldségtermesztők is, akik úgynevezett még az engedélyezett ötven méteres kútig próbálják a vizet kiemelni. Sajnos már vannak olyan területek Kunágota tekintetében is, ahol már huszonöt, harminc méterre már nincs víz. Az elmúlt évekhez képest, tehát ha visszagondolunk tíz évre, mikor tizenhat, tizennyolc méterről szívták fel a vizet, akkor még nagy lehetőség volt arra, hogy többen, több kisgazda is foglalkozzon zöldségtermesztéssel. Sokan sajnos ezért hagyták abba, hogy az adott szántóföldjeiken már nem találnak vizet. Sajnos a fűrt kutak tekintetében is. Nem értek hozzá, nem vagyok szakember, de kisebb tanulmányaimmal kapcsolatban azért azt sokszor elmondták a tanáraink is, hogy amennyiben a csatornában van víz, akkor azt tapasztalhatjuk, hogy a szántóföldek esetében a kapillárisokba szépen befolyik a víz és szépen megtelítődik, ezáltal a szántóföldi növénytermesztést is biztonságosabban lehet elvégezni. Ebből kiindulva ugye Szuda Zoli kolléga, barát és tanácsadóval találkoztunk, aki javasolta, hogy talán lenne egy olyan lehetőség egy pályázat keretén belül, ami lehetővé tenné azt, hogy több település összefogásával is az általunk határolt csatornák tekintetében tudnánk olyan fejlesztéseket, kivitelezéseket, megvalósításokat csinálni, ami lehetővé tenné azt, hogy az érintett települések csatornáiban újra megjelenjen a felszíni víz. Bízunk abban, hogy hosszú évek előre haladtával a vízréteg ismét helyreáll a talajainkban. Ebből kiindulva kértük fel a szakembereket a mai napra, hogy egy rövid tájékoztatót tartsanak. Valamennyien benne vannak most itt a projektbe, ugye Pitvaros és környéke tekintetében. Na most ezzel kapcsolatban egy rövid átfogó tájékoztatást kértem tőle, hogy átlássuk, hogy esetleg milyen lehetőségünk van ezzel kapcsolatban. Kiküldésre került az anyag, nem egy rövid és összefoglalt anyagot küldtek ki a kollégák. Nem egy egyszerű történet, ez tény és való. Tehát ez egy komplex, nagyon bonyolult, nagyon összefüggő dolog, de én úgy gondolom, hogy sokrétű pályázat lenne, amivel konzorciumi szinten hogyha sikerülne összefogni, és mindenki megtalálná maga számítását, akkor egy gigapályázatot tudnánk összehozni. Rengeteg feladattal, rengeteg bocsánat, hogy így fogalmazok, rengeteg pénzből. Úgy gondolom, hogy ez nem csak a csatornák szempontjából lenne fontos, hanem a Dél-Békési Kistérségünknek is. A Dél-Békési térségnek is valamilyen szinten egy kicsit felemelkedést is hozna. Százalékban ezt nem merném kifejezni, de egy nagyon kicsit biztos. Tehát, ha más nem, a környezetünket meg tudnánk változtatni valamilyen szinten. Ehhez viszont nagyon nagy összefogásra van szükség

mindenféléképpen. Képviselő úrnak a közben járására is nagyon számítanánk, hogyha ebben úgy dönt a társulás, hogy belevág, mert ez tényleg egy nagy volumenű dolog lenne. Én itt átadnám a szót Zolinak, hogy ő egy rövid összefoglalót tartson nekünk erről a pályázatról. Illetve majd ezt követően, ha kérdések felmerülnek, mert biztosan lesznek, akkor azokra a megjelent ATIVIZIG szakemberei tudnak majd válaszolni. Illetve én nagyon kíváncsi lennék az ő véleményükre is ezzel kapcsolatban. Köszönöm szépen.

Dinyés Ildikó elnök: Köszönöm szépen, átadnám a szót és köszöntjük itt a Társulási ülésen.

Szuda Zoltán pályázatíró: Sok szeretettel üdvözlök mindenkit! Néhány lépéssel járunk előrébb a szomszédban, ugyanis a Királyhegyesi szárazérnek a Tótkomlós és Apátfalva közti szakaszán lévő települések összefogásával szeretnénk ezt a pályázatot benyújtani. A konzorcium vezetője Nagyer Község Önkormányzata lesz. A konzorciumba meghívtuk az ATIVIZIGET, illetve a Körösmaros Nemzeti Park Igazgatóságát is, a mi adottságaink, lehetőségeink okán. Többkörös tárgyalást folytattunk a szereplőkkel, a Vízügyi igazgatósággal is, illetve a Nemzeti Park Igazgatósággal is. Szeretnék azért néhány - hogy is mondjam - tévhitet eloszlatni ezzel a pályázati lehetőséggel kapcsolatban. Ez a pályázat, ahogy az előbb is említettem, integrált szemléletet követel meg. Alapvetően ez nem öntözésről szól. Akkor a közösségi agrárpolitika terén kell kereskedni, és azokat a forrásokat kell használni. Ebben a pályázatban a célközönség az kifejezetten a települési önkormányzatok, illetve ezek társulásai. Ezen szereplők számára százszázalékos vissza nem térítendő támogatást nyújtanak a célokkal összefüggő fejlesztések megvalósításához. A pályázat nevesíti konzorciumi szereplőként mind a Nemzeti Park Igazgatóságokat, mind a Vízügyi igazgatóságokat. Jelenlegi tárgyalások alapján mi azt a választ kaptuk, hogy eddig még nem volt példa arra, hogy az ATIVIZIG konzorciumi partnerként lépett volna fel. Mi ilyen tárgyú írásos megkeresést küldtünk az igazgató úrnak. Választ még nem kaptunk írásban, majd meglátjuk, hogy ez változik, vagy hogy alakul. Azért mondom ezt így, mert ilyen még nem volt a magyar gyakorlatban. Tehát ez egy elég összetett és bonyolult pályázat. Az előkészítése sem olyan egyszerű. Egy időben terjedt az a hír, hogy hát egyszerű, itt egy koncepciótervvel kell csak pályázni, és akkor minden-minden menni fog. Tehát nem kell akkora energiát, időt és pénzt befektetni ahhoz, hogy legyen egy pályázatunk. Ezt a tévhitet el kell, hogy oszlassam. Tehát idézek. Ha valaki nem jutott volna el a nyolcadik oldal után jön a lényeg. Milyen csatolandó mellékletek kellene ehhez a pályázathoz? Előre bocskátom, kvázi ez egy kétkörös pályázat. Tervzsúri elé kell vinni az ötletet. És ha az első veszünk akadályt, akkor léphetünk tovább. De erről majd a vízügy igazgatóság munkatársai esetleg mondanak a titoktartást meg nem szegve néhány mondatot, hogy mi is ez az egész tervzsúri és hogyan áll elő. Egy bonyolult, többszereplős konzorciumnál az is föladjá a leckét, hogy gyűjtsük össze, hogy ki mit szeretne, mi az a beavatkozás, amit meg akar valósítani, és az vajon illeszkedik-e a pályázati program célkitűzéseire. Itt első sorban az a kiírónak a célja, hogy felkészítse és elgondolásra készítse a települési önkormányzatokat, hogy hogyan tudnak ők a maguk által birtokolt infrastruktúrával alkalmazkodni a változó klíma kihívásaihoz Főszerepben a víz. Hogyan tudja megőrizni a vizet? Hogyan tudja visszatartani a vizet, és hogyan tud olyan lakókörnyezetet teremteni, hogy az élhető legyen a lakosság számára? Tehát itt a porterhelés, zajterhelés, a tiszta levegő. Ezek a kulcsszavak jellemzik ezt a történetet. Olyan megoldásokat kell találni, amelyek környezetbarátok, és ez megjelenik a pályázati kiírás szakmai elvárásai között is. Ugye itt olyan fogalmakkal kell megismerkedünk, hogy kék infrastruktúra, zöld infrastruktúra, sötét infrastruktúra. Ezeknek a belső arányait szabályozza a pályázat. Ugye a sötét infrastruktúra, mondjuk egy víz-visszaszivárogtató rendszer kapcsán, ami betonból készül és kiegészítő burkolt felület, egyebek aránya húsz százaléknál nem lehet nagyobb. Kifejezetten elvárás a pályázat kapcsán az, hogy a lakosság szemléletformálása megtörténjen. Erre az összeruházás legalább öt és legfeljebb tíz százalékát kell elkölteni. Van egy felkínált menü, hogy ezt milyen módon képzeled el a kiíró. Ebből lehet választani a helyi szokásokhoz, adottságokhoz illeszkedve, hogy például akkor nyílt napot, fórumot,

rajzpályázatot hirdetni. Nem akarom fölsorolni mindet, de ezt is meg kell tervezni, hogy a megvalósítás során milyen ütemezéssel, milyen akcióval fogom én átmosni a lakosság agyát, hogy tekintse kincsnek a vizet, hogy ne az forduljon elő, mint mondjuk Pitvaroson a kerékpárút kapcsán, hogy mindenki a ház ura légvezetéken úgymond kivezeti a Mezőhegyesi úton a csatornát. És akkor mi történt? Hát otthon nincs víz, de az utca utolsó lakójánál tíz szomszédjának a vize megjelent az udvaron és elöntötte nem csak az udvart, hanem a házat is. Tehát, hogy ilyenek ne forduljanak elő, ez a pályázat ebben a vonatkozásban következetes. És előírja ezeket a dolgokat. Annyi, visszatérve erre az egyszerű megközelítésre, hogy nem kell ezt komolyan venni, de kell komolyan venni, ugyanis már az első körös benyújtásnál be kell adni egy projekt megvalósíthatósági projektmegalapozó tanulmányt, amiben a koncepciót ismertetni kell. Meg kell konkrétan jelölni azokat az ingatlanokat, amelyek érintettek a fejlesztésben. És ha ez még nem lenne elég, ehhez átnézeti és közel végleges részletes helyszínrajzokat kell készíteni. Itt van a kutya eltemetve úgymond, mert írni tudunk, meg össze tudunk gyűjteni helyrajzi számokat, és le tudjuk írni a helyzetet is, hogy mit szeretnénk. Csak innentől kezdve ugye be kell vonni mérnökembereket. Ezek a mérnökemberek nem szeretnek ingyen dolgozni. Teljesen megérthető, hogy nem szeretnek ingyen dolgozni. Ahhoz, hogy velük is két körös tárgyaláson túl vagyunk, hogy ők hozzá fogjanak a munkához, nagyon sok információra van szükségük. Létezik-e rendezési terv, helyi építési szabályzat, vízkárelhárítási terv és még sorolhatnám. Ezek nagyon fontos dolgok, de ennek ellenére nem minden településnek van ilyen dokumentuma. Tehát elkezdődik egy munka, amit tervlapokon be tudunk mutatni. Mi most ebben a vonatkozásban ott tartunk, hogy tegnap délután megkapta a mérnökcsapat az ingatlanlistát, az elképzeléseket, és most várjuk, hogy vajon mekkora szám kerekedik ki belőle. Ajánlatot kértünk tőlük arra vonatkozóan, hogy a pályázati felhívásnak megfelelő tervdokumentációt állítsák elő. Nem tudok és nem is akarok becslésekbe bocsátkozni, de nagyságrendileg én azt mondom, hogy ez a néhány milliót biztos, hogy el fog érni.

Amire mindenkinek felhívom a figyelmét, hogy kulcsszerepe van éppen ezért a mérnöki háttérnek. A pályázati felhívás itt a nyolcvankettedik oldaltól kezdődően leírja, hogy milyen tervezői kvalitásokkal kell rendelkezni. Tehát itt kert és tájépítész van megnevezve. Jogszabályi vonatkozások mindjárt megpróbálom elmondani, mert megújult. Akinek zöldterület kezelésre vonatkozó szakképesítése van például, tehát nem terem minden bokorba ilyen mérnök, azt kell, hogy mondjam. Én Szegeden találtam egy olyan mérnökcsapatot, ahol tízen dolgoznak egy irodában Ez a fontos mérnökstúdió egyébként, és amennyiben a kék infrastruktúra részére is rákanyarodunk, ugye ott meg megfelelő vízépítő mérnöki kapacitást lehet találni, amiben tervezői jogosultsággal rendelkező ember. Részletesen felsorolja a felhívás, hogy milyen típusú tervezői jogosultsággal rendelkező emberek kell, hogy ellen jegyezzék azt a projektmegalapozó tanulmányt, illetve mellékleteket, akik ebben részt tudnak vagy részt kell, hogy vegyenek. Sajnos a mi projektelőkészítésünk során találkoztunk azzal a problémával, hogy ő a települések belterületéről és külterületről összegyűlő belvíz vagy csapadékvíz befogadója a mi esetünkben mindig a Királyhegyesi szárazér. Ez a Királyhegyesi szárazér ez állami tulajdonú víztest. Az ATIVIZIG kezelésében van. Ugye értelem szerűen azt szeretnék a települések, hogy olyan állapotba kerüljön nem csak az a csatorna, ami a belterületről kivisz érintett szárazérhez, hanem a szárazérnek az érintett szakasza is, hogy ez komolyabb vízkormányzásra is alkalmas legyen, vagy meder tározásra is, mert itt akkor már millióköbméterekről beszélgetünk, ugyanis a mi esetünkben az a helyzet, hogy a belterület határára megérkező csapadékvíz az már állami tulajdonú csatornában, ATIVIZIG kezelésben lévő csatornába jut el a végső befogadóhoz, a Királyhegyesi szárazérhez. Itt ért bennünket az a meglepetés, hogy az eddigi tárgyalások során azt a választ kaptam én három osztályvezetőtől legutóbb ott ti nem voltatok ott a szegedi, Stefánia négyben, hogy gyakorlatilag a Vízügyi igazgatóság ebben nem tud adható segítséget adni. Nincs tervezői kapacitása, ebből kifolyólag nem tud a terv elkészítésében, előállításában konkrétan részt venni, ezért nem fog tervezői költségbecslést sem adni. Viszont a tapasztalatokat megosztja velünk, hogy mire kellene

odafigyelnünk, és az a kérés fogalmazódott meg, hogy még mielőtt első ügyre megy a koncepció, egyeztessük le a Stefánia négyben a mi tervünket vagy koncepciónkot velük, hogy ez mennyire illeszkedik a jelenleg hatályos vízügyi engedéllyel, illetve üzemelési tervvel. A mi elképzeléseinket összehangba kellett hozni a Vízügyi igazgatósággal, akik egyébként országosan is a tervzsűribe delegálnak tagokat, tehát ott is találkozunk majd vele. De hogy ne ott derüljön ki, hogy valami nem illeszkedik, ezért már előzetesen ezt a kérést megfogalmazták. És most ugye mondtam, hogy nincs kapacitás tervezőre, ezért nincs költségvetés készítés, viszont kifizeti a révészt. Ezt is megkérdeztük, hogy vajon a vízügyi igazgatóság tud-e erre forrást allokálni, és hát sajnos erre is nemleges választ kapunk. Tehát most a mi legnagyobb bajunk az, hogy hogyha meg akarunk felelni a pályázati felhívás szellemének és elvárásainak, akkor egy komplex tervet kéne letennünk az asztalra, amin a bel- és külterület egyaránt megjelenik. A kék infrastruktúra meg a zöld infrastruktúra is megjelenik, de úgy tűnik, hogy ez teljes egészében ennek a tervi előkészítését, amit itt elvárnak tőlünk, azt a települési önkormányzatoknak kell finanszírozni, és nem tudom, hogy mekkora a falat. Tehát ez remélhetőleg a mi esetünkben jövő héten derül ki arra a konkrét helyrajzi szám listára meg feladatlistán, amit elküldtünk a tervezői csapatnak, milyen, milyen árajánlatot fogunk kapni. Tehát én azt tudom mondani az előkészítés kapcsán monitoring bizottsági taggal egyeztettem, hogy nagyon nagy az érdeklődés az Alföldön, kifejezetten. Itt Süli Ernő polgármester úr is elmondta, hogy milyen katasztrofális helyzetben vagyunk negyedik éve, hogy hova tűnt a felszíni víz vagy a felszín alatti víz. Tehát ez itt ebben a régióban általános jelenség, hogy lassan gazdálkodni nem lehet, zöldterület fenntartani is nagyon problémás. Tehát kisebb-nagyobb projektméretekben lehet gondolkodni. A dolog természetéből fakadóan a minimális projektméret százmilliótól indul, és kettőmilliárdnál van a felső határ. A nagy projekt pedig kettő és nyolcmilliárd közé esik, és ha jól emlékszem hetven vagy hetvennyolc milliárd a teljes keretösszeg. Úgyhogy, aki most kezd hozzá, annak nagyon össze kell szednie magát ahhoz, hogy ebben sikeres legyen. Merthogy az első beadási kör az most január 12-től február 12-ig megy, és gyakorlatilag, ha jól tudom, minden heti rendszerességgel ül össze a tervzsűri. Merthogy a tervzsűri véleménye nélkül nem lehet elindítani a pályázatot. Az EPTK felületen kell egyébként a pályázatot összeállítani, felcsatolni a szükséges mellékleteket, úgyhogy nálunk ez a tervezői háttér megtalálása meg kifizetése az, ami a legnagyobb gondot jelenti. Egyébként műszakilag, amit e mögé el kell képzelni, az az, hogy ugye ne hagyjuk veszendőbe menni a megérkező vizeket. Ne az legyen a cél, hogy tüntessük el a település belső területéről, hanem találjuk meg a helyét belterületen és külterületen is a víznek, hogy legyen ideje beszívárogni. Ehhez alakítsuk át infrastruktúránkat, a szikkasztóárkokat, az elvezető csatornákat. Tegyük alkalmassá arra, hogy megőrizni is képesek legyenek a vizet, ne csak elvezetni. Ugye annak idején ezek több évtizede, vagy akár száz-százötven évvel ezelőtt úgy készültek el, hogy vigyék el a vizet, mert akkor volt belőle sok. Nem is alkalmasak arra, hogy megtartsuk vagy visszatartsuk a vizet. Tehát ebben markánsan megjelenik egy fásítással, parkosítással kapcsolatos elvárás is. De ugye ezt mindannyian tudjuk itt a Viharsarokban, hogy a rendszerváltás és kárpótlás és egyebek során nem voltak elég előrelátóak, és a négy méteres dűlőúton nem lehet fasort, meg erdősávot elhelyezni. Úgyhogy ez a része nagyon nehezen teljesíthető az elvárásoknak, mert a legtöbb településnek ugye nincs külterületen olyan vagy közvetlen belterület határán olyan ingatlana, ahol mondjuk egy védő mezőerdősávot vagy nagyobb fás növényzetet el tudna helyezni. Úgyhogy kíváncsi vagyok, a mi projektötletünk vajon, hogy fog vizsgálni a tervzsűri előtt. A mi mérnökcsapatunk beadott már pályázatot. Ezen a héten lesz, volt nem tudom pontosan a tervzsűrijük. Jövő héten fogok én közelebbi információt kapni arról, hogy ők ezt, hogy élték át és mit tanultak belőle. Tehát röviden, tömören ez az én véleményem erről a pályázatról. Nem egy könnyen vehető akadály, azt kell, hogy mondjam. Ha egy tanácsot megfogadnak, akkor először tervezőket kell találni, és ha van tervező, az vajon milyen határidőre mit vállal. Ennek a pályázatnak a második köre március 12. és április 12. Tehát a választás napja. Hogy utána mi lesz és addig mennyi kérelem érkezik be, az egy nagyon jó kérdés, de még egyszer mondom, itt nagyon sokan nyolcmilliárdos projekteknél gondolkodnak. Én azt gondolom, hogy sokszor

nem teljesen idevaló problémával jelentkeznek a települések, hogy mondjuk hova tegyük a termálvizet és a többi. Én úgy érzem, ennek a pályázatnak nem ez az elsődleges célja. Úgyhogy én nem kívánok ezzel kapcsolatban többet elmondani. Nem tudom, hogy a Vízügyi Igazgatóság munkatársai esetleg szeretnének- e még elmondani valamit.

Dinyés Ildikó elnök: Köszönjük szépen.

Süli Ernő Kunágota polgármestere: Még annyit hagy kérjünk már, hogy most azért ugye kicsit elrettentettél minket. A tényekről és a valóságokról beszéltél. Nevezzük ezt annak, hogy most egy kicsit ilyen negatívumokról is volt szó, de arról is beszéljünk, hogy esetleg amennyiben a település vezetői gondolkoznak és látnak ebben fantáziát, akkor miben gondolkodhatnak?

Szuda Zoltán pályázatíró: Jó, akkor elmondom, hogy konkrétan nálunk hogy áll össze a kép. Tehát nálunk, Nagyér esetében van a településnek olyan része, ahol ugye belvíz szokott megjelenni. Azt a csatornahálózatot, a belterületen, illetve a külterületi részét, azt akarjuk úgy kialakítani, hogy a vízkormányzásra megoldott legyen. A település nyugati határán van egy egykori ki vett művelési ágú mocsár megnevezésű ingatlan. Ez ugye anno a kárpótlásban nem lett kiosztva. Végül a magyar állam államosította. Öt éve tartott, mire a települési önkormányzat egy saját tulajdonban most decemberben megkapta. Ezen a majd tizenöt hektáros, most már átminősített réten szeretné a mocsár revitalizálását megcsinálni úgy, hogy ezeket a belterületi vizeket tudja fogadni, hogy ne rögtön a szárazérbe folyjon el az a kis víz, ami összegyülekezett, hanem ez megvalósul. Itt nehezíti a helyzetet az, hogy ez egy Natura 2000-es védelem alatt álló, most már gyepművelési ágú terület, itt szakértő bevonása szükséges. Tehát kvázi egy záportározó épülne a belterület és külterület határán. Van egy egy kilométeres, állami tulajdonú, ATIVIZIG kezelésű csatorna, ami innen viszi tovább a vizet a Királyhegyesi szárazérbe. Ennek egy olyan típusú átalakítása, hogy oda vissza tudja esetleg vizet kormányozni. Ez lenne a cél. A Nagyéri, Királyhegyesi szárazér meder menti kétoldali, mentett ártér. Ugye ez töltéssel ellátott vízfolyás, abból négy helyrajzi számból kettő, vagy hat helyrajzi számból kettő már évek óta az önkormányzat tulajdona. Meg szeretné venni a többi, összesen kétoldalt olyan négy kilométer hosszú mentett ártéri ingatlanokat, és ezt vissza szeretné adni a víznek. Tehát revitalizálni szeretné, hogy ez megvalósítható vagy nem, az egy más kérdés. Ugye a terv az, hogy ne csak a töltések közé szorítva, egy trapéz szelvényen folydogáljon a szárazéren a víz, hanem adjuk vissza a húsz méter széles medret ennek a kis vízfolyásnak. Hogy ez sikerül, vagy nem sikerül, ez majd egy más lapra tartozik. Tehát ez szerepel még benne. Van egy homokbánya, ami kimaradt ugye a DAREH programról, mint illegális hulladéklerakó. Ezt szeretnék rekultiválni a hulladékot, újrahasznosítani is lehet és egy hektár fásítást létrehozni. Illetve ami talán még figyelemreméltó, hogy a földházak problematikája mindenütt ismerős. A gond, hogy lakhatatlanná vagy lakatlanná válnak, és az előbb utóbb összedőlnek és életveszélyesek ezek. Tüntessük el, vagy a NAV tartozás helyében eltünteti másfél, két millió forint terhet rakva az egyébként is eladósodott telekre. Na most ez ki kerülendő. Ugye itt a bánya rekultiváció során a terv az, hogy az önkormányzat ezt a bányagödört arra használná fel, hogy egy legális hulladék újrahasznosítóként működjön. A fehér és fehér áttétel évente egyszer kibírja a darálógépet, oda kiviszik a földházakat, a daráló gép ledarálja és betömi az egykori bánya tájsebét, humuszolják és fásítják. Tehát ez a nagy évi projekt. Persze van még benne utcafásítás, úgynevezett esőkert kialakítás, meg ugye a társadalmisítás kapcsán közösségi kert kialakítás, de azok úgymond elenyésző pénzügyi teherrel bírnak, ezekhez a nagyobb projektekhez képest, mert ugye egy hektár bányagödör rekultivációja néhány hektáros vízhelyettesítő záportározó kiásása, csatornáknak az átalakítása szerepel benne. Ambrózfalván van egy rekultivált szeméttelép, annak a bekerítése és két szomszédos belterületi telek kerek parkerdő létrehozása. Az egyik projekt eleme a TOP PLUSZ turisztikában szerződéskötés alatt áll a falu központjának parkosítása. Ez most kiegészülne az egyházi tulajdonban lévő templomkert és paplak zöldfelületeinek rendbetételével, illetve a faluközpontban, a

polgármesteri hivatal melletti szomszédos három telek szociális bérlakás egybenyitásával, közösségi kert kialakításával és lakóút kiépítésével, parkosításával. Itt is van egy külterületi, ugye temetőtől a szárazérig tartó csatorna, ami gyakorlatilag az elmúlt évtizedekben megszűnt csatornaként létezni, annak a helyreállítása, illetve a temetőkert rendezése, bekerítése, parkosítása, fásítása ami ugye a lakosság részéről igényként megjelenik. Ez ebbe a pályázatba tökéletesen beleilleszhető. Pitvaroson ugye van olyan telek, amit kvázi korábban belterületen házak eltüntetésére használtak, mert mélyfekvésű volt. Ezt most szeretnék rekultiválni, kiszedni az eltemetett építési törmelékét, rendezni a területet, parkosítani. Itt több olyan mélyfekvésű önkormányzati ingatlan található, ami természetes vízfolyás maradványa, de a lejtőviszonyok miatt itt ezeken az utcákon úgy szeretnék kialakítani a csapadékvíz elvezetést, hogy ez természetes befogadóként elérhető legyen és kvázi egy ilyen esőkertként működjön. Itt érdekes módon valósul meg ez a belvíz elvezetés, mert a települést, sőt még a szomszéd települést, Csanádalbertit is érinti egy pitvaros-csanádalberti csatorna, amely még állami tulajdon. Néhány szakasz áttételével és ATIVIZIG kezelésben van. Itt egykor tó volt. Ahogy az Ernő is jelezte, hogy náluk is volt tó, csak eltűnt belőle a víz. Hát itt is ugyanez történt, hogy eltűnt a víz. Itt az önkormányzat a saját ingatlanán ezt a tó rekonstrukciót szeretné úgy megvalósítani, hogy eddig nem volt műtárgy, tehát ami befolyt az azonnal ki is folyt. Tehát szeretné, ha azon a helyrajzi számon, ami a saját tulajdonában van egy olyan létesítmény valósulna meg, amivel ezt a vízkormányzást meg lehet valósítani. Itt közel öt hektáros temető van. Egy részét, illetve az egész temetőt kvázi parkosításra szeretnék, parkerdővé szeretnék átalakítani, illetve az egész temető rendezésre. Az ótemető részét kegyeleti parkká alakítani és a tartalék területet pedig úgy berendezni, hogy az jövőbeli funkcióinak is megfeleljen, de mégis egy négy hektáros kvázi parkerdő jöjjön létre, ami érzékelhetően tudja a mikroklimát valamilyen módon befolyásolni. Pitvaroson egybefüggően vagy harminc hektárja van a település önkormányzat tulajdonában. Ezek a temetők körüli Natura 2000-es védelem alatt álló gyepek, illetve erdők. Ezt szeretné még, ez a Nyugati oldalon, Észak- Nyugaton van. Ezt szeretné még némi erdősítéssel vagy parkosítással, sportpálya mellett fél hektáros részleg kialakításával ezt a védőzónát tovább növelni. Az utcafásítás mindenütt óriási probléma, mert gyakorlatilag a legtöbb helyen mindkét oldalon végvezeték van, és normális romkoronájú városkörnyék fafajt nem lehet ültetni, mert akkor ugye vezetékszakadás van. Most ez is egy nagy gubanc, mert gyakorlatilag most a Pitvaros főutcán is végigmegy a kerékpárút, még több aszfaltozott felület van és nincs egy normális fa, ami árnyékot tud nyújtani. És általában az a település szerte az egyik legnagyobb probléma, hogy az én kölyök koromra visszaemlékezve, amikor hársfa sorok, gesztenyefa sorok és egyebek voltak, amikor jött az internet világa, meg a távvezetékes internet, akkor ugye jött a láncfűrész is, mert hát akkor új oszlopot kellett rakni. És ez az egyik problematika, amit nem tudom, hogy fogunk megoldani, de dolgozunk rajta. Ez mindegyik településnél benne van az elképzelések között, hogy az utcafásítást valahogy oldjuk meg, hogy árnyékosabb is legyen. Mindennapi élettér, legyen több korfagó, lombfelület. Na de ezt három, négy köbméteres gömb akáccal nem lehet érdemben orvosolni, ehhez harmincnégy köbméteres hársfákat kéne odavarázsolni, vagy valami hasonló nagyszerű dolgokat. Tehát azok a települések, ahol nagyon sok burkolt felület van, ez a műszaki elvárás sokkal inkább olyan megoldásokat támogat, ami természetközeli és helyben a víz beszivárgását lehetővé teszi. Dióhéjban ezek azok a helyi igények, amik nálunk megfogalmazódtak, és ezek sokszor találkoznak a lakosság igényeivel is. Persze vannak itt, ismerjük a lakosságot, olyan konfliktus helyzetek, hogy a fűnyírót könnyebb eltolni, ha föltöltjük az árkot. Mert akkor négyzetméterbe is kevesebb, meg kényelmes. Igen, tehát és akkor csodálkozunk, hogy az útkoronáról nem folyik le a víz, nem szivárog el és szétfagy az út, meg fölfagy, meg összetörik, mert a teherbírás oda lesz. Tehát ezért van kitalálva ebbe vastagon ez az 5-10% közötti társadalmasítás, ami kötelező feladat, hogy igen értsék meg az emberek, hogy valamit valamiért. Ja, és a másik téveszme, hogy ugye a közterület az nem magánterület. Akkor nem az van, hogy elültetjük a korosfát nyolcvanezer forint/darab mindenestől, most csak mondtam egy számot. A gazda azért gondol egy merészet, és nekiolja háromszor a fűnyírót, hogy szakadjon már meg ott a töve és száradjon ki magától, mert neki

majd kell lombot söpörni, és ezt meg nem akarjuk. Tehát azért ezeken a megközelítéseken meg szemléleteken persze, hogy dolgozni kell, meg azon is, hogy el kell tűrni, hogy az az árok, az azért árok, hogy árok legyen, ne föltöltött, parkolóként működjön. Tehát van itt konfliktushelyzet ebben az egész történetben bőven, de a másik, hogy erre kell előkészület. Dokumentálni kell azt is a pályázat benyújtása során, hogy a helyi közösség megismerte ezt a pályázatot tudott róla, és az ő tudtával és nem azt mondom, hogy beleegyezésével, de tudomásul vételével zajlott ennek a projektnek az előkészítése. És ezt folyamatosan dokumentálni kell menet közben is. Jelenléti ívek, meghívók. Ott volt, aláírta, stb. Nem tudom, kielégítő volt-e így a válaszom?

Dinyés Ildikó elnök: Igen, köszönjük szépen. Akkor esetleg a többi vendégünknek van-e hozzászólása a témához?

Borza Tibor ATIVIZIG műszaki igazgatóhelyettes: Szeretettel köszöntök mindenkit. Olyan nagy vidámságot én sem fogok okozni. Ha nagyon röviden akarnék szólni, akkor úgy tudnám összefoglalni a mondandómat, hogy szinte mindenben meg tudom erősíteni az előttem szólókat. Tehát minden helytálló volt és így van, ahogy mondták. Ez vonatkozik arra is és itt ketté bontanám a problémát: mégpedig ugye beszéltünk arról, hogy kialakult egy helyzet, a klímaváltozás, és ez ellen kéne valamit tenni, és aztán a második rész pedig arról szól, amiért most összejöttünk, hogy ez egy eszköze lehet ez a pályázat annak, hogy valamit tegyünk, de ne várja senki azt, hogy ezzel megoldódik. Azt ne várja senki, hogy ezzel varázsütésre megoldódik még egy nyert pályázat esetén sem. Példaként tudnám említeni a Duna-Tisza közti hátságban már korábban jelentkező hasonló problémákat. Ott is arról szól a dolog, ugye most el is indul, hogy a Dunából vizet emelünk a hátság közepére, és aztán csorog le a Tisza felé. A legoptimistább elképzelések szerint is huszonkilenc év kell ahhoz, hogy visszapótlódjon egyáltalán a talajvízszint, tehát varázsütésre senki, ha most már tele lennének a csatornák. És mi hol vagyunk ettől? Viszont valamit tenni kell, és ebben is meg tudom erősíteni az előttem elhangzottakat, hiszen ha nem is kifejtve, de a lényeg az, hogy ugye kevesebb csapadék hullik, még akkor is, ha most véletlen ilyen tél van. És ha kitekintünk, ez azért a visszapótlódásnak többet tesz, mint az előttünk álló pár tél. Ez ugye számszerűen azt jelenti, hogy ötszáz-milliméter átlagos csapadékmennyiségnek csak egy része háromszáz-háromszázötven milliméter csapadék hullik területi átlagban, és a hőmérséklet pedig magasabb. Tehát a párolgás potenciális párolgás azért ez ezen múlik. A lényeg, és ez is elhangzott tulajdonképpen, hogy a térség csak úgy tud megoldást találni erre, mivel esőt csinálni még nem tudunk, hogy a fő ütőérbe, a Királyhegyesi szárazérbe valahogy vizet juttassunk. Az elmúlt évben az aszályvédelmi akcióterv keretében erre részben nyílt lehetőség, bárcsak az év végén, ami az öntözési szezon elmúltával a román területekről ugye az aradi vízkivételről származó vizet tudtunk a Királyhegyesi szárazér egy szakaszába juttatni. Ezzel kapcsolatban nekünk is olyan tapasztalataink voltak, hogy a belvíz alapvetően belvíz elvezető csatorna, azért nem úgy vezeti már a vizet, mint korábban, hiszen ennek egy része beszivárgott, a másik része a csatorna beteltsége miatt nehezebben tudott eljutni a célterületekre. Mégis tettünk valamit, tehát megkezdtük azt a bizonyos visszapótlást. Mert csak víz került a csatorna egy szakaszába. Pozitívként tudom említeni, hogy a 2026. évi aszályvédelmi akciótervbe készülve országosan így az ATIVIZIG is nyilván megkapta a feladatot, hogy állítson össze előzetesen már most tervet és a térséggel kapcsolatban természetesen ugyanez a tétel is szerepel. Tapasztalatokkal pótolva, hogy egy vékony tisztást vágnánk tulajdonképpen már a tenger közepére az sokkal előnyösebben hatna a vízvezetésre, és talán nagyobb, több tíz kilométerrel többet tudnánk ugyanabból a vízmennyiségből, vagy emelt vízmennyiségből, de ezek még messze vannak, tehát ez szerepel országosan. Aztán majd meglátjuk, hogy mire lesz forrás. A másik dolog, hogy alapvetően ketté bontjuk azt, ami a probléma a pályázatokkal kapcsolatban. Nekünk, a működési területünkön száztizenhat településig hasonló problémákban gondolkodik. Ezeknek a megoldásában gondolkodik, és nem mindenki, tehát például Nagyér térsége elől jár

ebben. Kettő-három olyan település van, akik hasonló szinten, vagy már több vagy régebb óta felvették velünk a kapcsolatot. Mi mindenkinek azt mondjuk, hogy ez megoldást jelent. Nem, nem végleges megoldást, de el kell kezdeni valahol. Szerintem ennek a mai összefövetelnek is ez a célja. Most még van idő a pályázat beadásáig. Így lehet egy részét megoldani legalább a problémának. Viszont a felkérések, nyilván az egyeztetések, a tervzsűri, a rendelkezésre álló erőforrás. Nekünk nincs arra kapacitásunk, hogy egy települést kiragadva, ott egy-egy embert hozzáadva bevállaljunk akár részletterveket, de ez azt hiszem érthető, hiszen nekünk azért említettem a felkészülést már most, mert nem csak a mezőgazdasági vízszolgáltatást kell ugyanúgy végrehajtanunk, hanem minden más alapfeladatainkat is. Tehát ugyanúgy most jégvédekezünk például. Tehát nincs erre kapacitás, ezt kérjük megérteni, viszont mindenkit tisztelettel és legjobb tudásukkal biztatunk arra, hogy próbálkozzanak és keressenek bennünket bizalommal. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság kiadott a pályázattal kapcsolatban minden vízügyi igazgatóságnak egy eljárásmodot, rendszert. Ez arról is szól, hogy a tervzsűribe amennyiben érintettségünk van, akkor delegálnunk is kell dolgozót. Ez is nyilván kapacitásproblémákat vethet föl, de meg fogjuk tenni, tehát el fogjuk látni. Ezért célravezető az, hogy ha előzetesen is történnék egyeztetések, viszont nem fogják tudni szerintem se saját véleményem kihagyni belőle. Ha csak a polgármesterek, illetve az önkormányzat dolgozói közül nincs olyan mérnökfelkészültségi kolléga, aki emellé áll, akkor nem fogjuk tudni kihagyni a vízépítő mérnököket, a gépészeti mérnököket, és nekik kell hozzánk jönni minél előbb, minél korábbi stádiumában, és úgy van értelme akár részletekről beszélni. Tehát az előttem szóló nagyon részletesen elmondta, ezért mondtam, hogy második részében is csak bólintani tudok. Összességében én azt mondom, hogy a lényeg az, hogy a fő érben legyen víz, pótlódjon vissza, és csak úgy fog tudni előre lépni, ha nem lenne csapadékosabb év, de még ha jön csapadékosabb év, ez már nem annyira a mi asztalunk. De az éghajlattanosok, klímakutatók azt mondják, hogy utána meg jönnek az öt-hat száraz év. Tehát igazából azért el kell elkezdni a tevékenységet, mert nem várható az, hogy visszajöjjenek azok a tizenéves időszakok.

Dinyés Ildikó elnök: Köszönöm szépen.

Borza Tibor ATIVIZIG műszaki igazgatóhelyettes: Ha konkrét kérdés van ezzel kapcsolatban, vagy részletesebb akkor természetesen válaszolok, de én most itt nem látom célravezetőnek azt, hogy például Kunágotát elővéve, mert annak nem ez a helye.

Dinyés Ildikó elnök: Értjük.

Borza Tibor ATIVIZIG műszaki igazgatóhelyettes: Nem ez a részletlen a helye, de ha van konkrét kérdés, akkor próbálunk rá válaszolni.

Szuda Zoltán pályázatíró: Köszönöm szépen, csak emlékeztetni szeretnék mindenkit, hogy anno volt itt egy szuper időszak. Mikor is volt? A mezőgazdaságnak, 2010-ben, ugye? Akkor mi megéltük azt, hogy néhány óra alatt lezútyant nyolcvan milliméter csapadék. A teljes vadállományt agyonverte a jég. Gyakorlatilag július tizennyolcadikán ilyen tájék fogadott. Nem maradt levél a fákon, lekérgezte a fákat a jég. És hirtelen nyolcvan milliméter csapadékot valahova el kellett helyezni. Tehát ez a pályázati felhívás erre a szélsőséges klíma kihívásaira fókuszálja a figyelmet, hogy ezzel a problémával kezdjük el barátkozni, és kezdjük el megoldást keresni, hogy hogyan tudjuk megóvni magunkat ezektől a szélsőségektől. Valamint olyan, lehetőleg fenntartható környezetbarát műszaki megoldásokat keressünk, egyeztetve a lakosság legszélesebb köreivel meg érdekkörökkel, hogy túléljük az előttünk álló évtizedeket. Merthogy a Kárpát-medencében még extrémebb változásokat jósolnak, mint azon kívül. Tehát itt például mondják, hogy másfél fokkal fog nőni, igazából kétszer annyival fog a Kárpát-medencében. Ez itt a pitvarosi polgármester az egyik egyeztetésen azt találta mondani, hogy hát jó, akkor el kell gondolkozni, hogy majd két év múlva Észak-Lengyelországban fogunk

élni, mert talán ott lesz annyi víz, tehát ott lesz annyi hely, hogy meg tudunk élni, és egyáltalán élelmiszert tudunk termelni. Én ötven hektáron gazdálkodok, tehát én teljesen átalakítottam a saját gazdaságomat, mert háromszázhuszonhat milliméter csapadékból, aminek az eloszlása hihetetlen szélsőséges. Nem lehet a hagyományos technikákkal korszerűsíteni. Kész. El kell felejteni. Úgyhogy ezért tartom én nagyon fontosnak, hogy ezzel igenis mindenkinek foglalkoznia kell és a politikát is arra kell rászorítani, hogy ez mindennél fontosabb. Én szerveztem fórumot nyáron Nagyéren meghívtam a Szegedi Tudományegyetemről Dr. Kiss Tímeát, hogy mondja el ő, hogy látja ezeket a dolgokat. Évtizedek óta a Maros, Alsó Tiszával foglalkozik. Amikor elmondja azt, hogy az elmúlt több mint száz évben kilenc százalékkal csökkent a Maros vízhozama, átlagosan tehát eleve mínuszban van. Mikor elmondja, hogy a klímaváltozás miatt a hullóhatár hol van? És hogy a Székelyek nem véletlen csináltak harminc kisebb-nagyobb víztározót említett, harminc víztározót, hogy ne haljanak szomjan, mert ugye nem mindenütt karszt vidéken folyik át a víz. Ha leesett, lefolyt, elment. Másképp nem tudják visszatartani. Azon kéne gondolkodni, hogy itt az Interreg pályázatban, ami itt volt az orrunk előtt, és mégsem adtunk be rá igényt, hogy valahogy állítsuk meg a vizet, csináljunk termékküszöböt, tartóztassuk föl, hogy ne szaladjon ki Röszkénél az összes víz az országból. Úgyhogy most ott tartunk, hogy huszonvalahány éve nem volt olyan áradás a Maroson, amikor tartósan kilépett volna a Kis-Vízi mederből, és töltéstől töltésig ért volna. Mert akkor lett volna olyan hidrosztatikai nyomás, ami az én gyerekkoromban még volt a nyolcvanas években, hogy eltolta a vizet a régi ösmederben a felszín alatt akár harminc kilométer távolságra. Tehát az elmúlt harminc évben ez a jelenség megszűnt. Gyakorlatilag a mi környékünkön az összes ősnádas kiszáradt, tehát most arra megy valaki, már szántóként használják: nem nádas, meg ilyen, szántó. És ez egy határon átnyúló probléma, mert nekünk a felszíni meg felszín alatti vizeink is a mai Románia területéről jönnek. Nem szabad elfelejteni, és igen intenzív diplomáciai kapcsolatokat kéne vízdiplomáciát folytatni, hogy ez ne így legyen, hogy ők gondolnak egyet és csinálunk harminc tározót. Hoppá Akkor ezzel kiegyenlítik a folyó vízjárását. Nincs zöld ár, nincs meg az a hidrosztatikai nyomás, amiről beszélek. Tehát ennyi. És nem akarom ezt tovább folytatni.

Dinyés Ildikó elnök: Nem tudom, hogy szeretne-e még valaki ehhez hozzászólni?

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Nekem csak egy kérdésem lenne. Van kormányrendelet a száraz évre, ami elkülönít ugye harmincmillió forintot. Ez valamilyen szinten lejött hozzátok, hogy terveket kérték-e tőletek? Bevontak-e ebbe titeket? Ennyit szeretnék megkérdezni, ugye aktuálisan a kormányhatározathoz kapcsolódóan.

Borza Tibor ATIVIZIG műszaki igazgatóhelyettes: A felettes szerv, az Országos Vízügyi Főigazgatóság mindig megkérdezi, mit tudunk térségileg tenni és mi előszerepeltetjük, tehát mi ennyit tudunk. Azt, hogy hogy rakják ezt sorba, vagy vannak-e listák, fejlesztési listák. Ehhez nincs információm sem és sajnos rálátásunk sem.

Szuda Zoltán pályázatíró: Ezt mi is megkérdeztük. Elnézést, hogy magamhoz ragadom a szót, de ott három osztályvezető volt legutóbb bent, amikor egyeztettünk, és ők azt mondták, hogy hát igen, ennek megvan a maga sora és ebből vízügyi engedélyes terv 2029-re lesz. Nekem ezt a választ mondták a kollégák, hogy hát elindult a tervezés. Magyarul ennyi.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Erre, amit én kérdeztem?

Szuda Zoltán pályázatíró: Erre igen, tehát, hogy 2029-re fognak odaérni, hogy lesz olyan vízügyi engedélyes terv, ami itt az emlegetett Homokhátságon már sokkal előrébb van. Ott már a nyáron jelentették be, hogy akkor már ezen a szakaszon elkezdődnek a tényleges hitelezések. Ott már legalább a fizikai megvalósítás szakaszába léptek, és az se tegnap kezdődött, annak az

előkészítése. Idő kell ezekhez, ahogy itt elhangzott, ha ott lenne, akkor huszonkilenc év kéne a visszapótláshoz. A tervezéshez is kell idő, mert ahogy említették itt a mérnök urak, azért ez minden mindennel összefügg. Itt annyiféle társadalmi érdeket kell kiszolgálni, hogy egyeztetés nélkül nem lehet ezt.

Dinyés Ildikó elnök: Köszönöm szépen. Meg szeretném kérdezni polgármester kollégákat, hogy szeretnének-e kérdéseket feltenni.

Süli Ernő Kunágota polgármestere: Nekem lenne. Köszönöm szépen. Szeretném egy kicsit megfogalmazni a múlt, jelen és jövő állapotot: A múltról tudunk beszélni, meg látjuk is. Tehát az elmúlt húsz, huszonöt évre, hogyha visszatekintünk és a bevezetőben elhangzottak alapján, mi elsősorban a felszín alatti vizekről tudunk valamilyen szinten beszélni és tájékozódni, mert a mi területünkön és nem csak Kunágota, hanem a Kevermestől kezdve Nagykamráson megyünk végig. Elsősorban a felszín alatti vizeket használjuk. Jelen helyzetben úgy néz ki és nem megbántva senkit, de fontos lenne, hogy valamit próbáljunk meg ezekkel a dolgokkal kapcsolatban is. Többféleképpen érdeklődtünk a polgármesterektől, hogy mi után járunk, mit tudunk esetleg ilyen tekintetben tenni, amit látunk jelenleg, hogy hát nem azt mondom, hogy száz számra, de ezer számra fúrják a felszín alatti kutakat. És most nem megbánta senkit, de olyan rétegekbe mennek le a kútúrások, ami az ivóvizet hozza fel a felszínre. Egy figyelemfelkeltés szintjén, hogy a jövőben el fog telni egy időpont, amikor nem lesz víz, ivóvíz, és az a baj, tehát én a településéről tudok beszélni, tehát még vannak olyan utcák Kunágotán, ahol a régi, 60-70-es években fúrt hetven-nyolcvan méteres kutakból szívják a vizet. Ezek a vizek szép lassan el fognak tűnni. Tehát ezeknek az embereknek utána honnan fognak vizet teremteni. Nem szemrehányás, csak kérdőjellel teszem fel mindenkinek ezt a kérdést. Ami nagy gondot okoz, ugye most van az, hogy az elmúlt húsz évben voltak olyan közmunka programok, amik a csatornatisztításokra terjedtek ki. Na most ezzel is voltak azért sajnos negatív problémáink. Megértjük, hogy tisztítják, kivágják a fákat, de egy csatornának a karbantartása azért nem gondolom, hogy kézi erővel kellene, hogy történjen, például a surjátat kiszedni. Vadászként sokat járom és hajtóként is a csatornák alját, tehát amikkel valahogy találkozok, az nem az önök, hanem a lakosság hibája. Egy akkora szemléletváltást kellene ebben a részükben is csinálni. Tényleg arra felkészülve, hogy ne adj isten nem lenne egy olyan helyzet, mint Mezőgyesen is volt, hogy leesik nyolcvan-kilencven milliméter csapadék, akkor valahova bekerüljön a csatornába. Tehát én csak tényleg figyelemfelkeltésként, hogy nemsokára el fog jönni az idő, amikor nagy gondot fog okozni az, hogy lakott területen belül is és kívül is nem lesz az a víz, amikor az emberek el tudnak élni a felszín alatt. Én mindig örömmel hallom azt, hogy megkérdezik azt, hogy a felszíni vizek ingyenesek, de felénk nincsenek felszíni vizek. Ötven méterig, onnan szép lassan eltűnik a víz. Itt én most is azt mondom, hogy az ivóvízzel lesz a legnagyobb gond, mert amikor nyári időszakban lineárokkal öntözik az ivóvizet, akkor az igen nagy probléma. És most lehet, hogy eljutottam odáig, hogy majd el fog az következni, hogy nagyobb elrendezéseket fognak tartani a fúrt kutakkal is kapcsolatban. De ha ezt nem fogjuk elindítani, és ezzel nem kezdünk el gondolkodni, az hatalmas nagy problémát fog okozni a jövőben. A csatornára visszatérve is ugye Kevermesről indultunk ki, hogy elméletileg a Zoli szokta mondani, hogy a Kiséri csatornánál azért van csatlakozás a romániai részről is, és a Marosból. Ugye mi lentről, a Tiszáról, Körösből mi nem tudjuk a vizet merni, mert lefele lejtünk. Emiatt ide hatalmas átemelő szivattyúkra lesz szükségünk. Tehát a hatvan-hetvenes években azért Kunágota is víz alatt volt, mert amikor a Maros áradt, akkor még édesanyám is mesélte, hogy annak idején ő ment el Szegedre, nagyteljesítményű szivattyúkat kérni, hogy elvigyék az embereket, mert a ház összeomlott. Hasonlóképpen, mint a hó helyzetről is. Tehát van olyan generáció már szép lassan nálam is a településen, aki most jön rá, hogy tíz, húsz centi hó is tud esni. Elég nagy probléma, és tényleg nagyon el kellene gondolkodni. Itt, ami tény és nagy problémát okoz az tényleg ez a tervezői csapat élete, az anyagi forrás, amivel kint úgymond a települések nem rendelkeznek. Röviden ennyi.

Dinyés Ildikó elnök: Köszönöm szépen. Nem tudom, hogy még valaki szeretne- e ehhez hozzáfűzni valamit?

Kun László Kaszaper polgármestere: Talán még annyit hozzátennék, hogy egyetértek mindenben, de azt tudomásul kell venni, hogy ahogy Bodzáson is van, akkor azok is lefűrták már az állami vizes kutakat, tehát horror mennyiségben megy el a víz az önkormányzatok alól és a települések alól. És nyilván ez a nagy gond. A másik nagy gond, hogy a nagyobb mezőgazdasági vállalkozók azért óriási, harmincas, negyvenes átmérőjű kutakat fúrnak és fenék szivattyúkkal, irdatlan mennyiségű vizet mozgatnak meg a lineálon keresztül, ahol a víznek a hatvan százaléka szerintem egyből elmegy az levegőbe, tehát igazából nem is hasznosul ott, ahol kéne normálisan. Ezeket gyorsan kell rendezni, mert az ivóvíz nagy kín szerintem, és egy ivóvíz bázison vagyunk rajta. Ha nincs utánpótlás és ezt mind kilocsoljuk ezekből a rétegekből, hiszen már száz méteres rétegekről beszélgetünk nálatok is, ahol találunk már vizet. Akkor nem tudom mi lesz a sötét jövő ezeknek a megyéknek, ezeknek a településeknek.

Dinyés Ildikó elnök: Köszönöm.

Süli Ernő Kunágota polgármestere: Én még annyit, hogy nem tudom, hogy Kunágota tekintetében, így, hogy az ATIVIZIG és KÖVIZIG szakemberei is jelen vannak. Mi a véleményetek, mert mi pont ilyen választóvonalban vagyunk. Mindkét részről is kapcsolódóak vagyunk valamilyen szinten.

Schroff Csaba szakágazati vezető, Vízügyi és Öntözési Osztály: Jó. Üdvözlünk mindenkit! Mi a Körös Vízügyi Vízigazgatóságtól jöttünk kollégáimmal a Vízügyi és Öntözési osztályról. Néztük a meghívót, hogy milyen települések vesznek részt ezen a megbeszélésen. Minket Almáskamarás külterületének egy része, Kevermes külterületének egy része, illetve Nagykamarás belterületének és külterületének egy része érint ezen a megbeszélésen. Nekünk ezek a települések a tizenkettő tízes belvízvédelmi szakaszunkhoz tartoznak. Igazándiból itt egy csatorna található, a Kulyka éri főcsatorna, annak is a végszelvénye, ami egy belvízmentesítő funkciót lát el. Tulajdonképpen ez csak akkor van víz alatt, ha belvízes időszak van. Ide is nagyon nagy beruházások árán lehetne valamilyen vizet juttatni. Igazándiból itt elhangzott Pitvaros tekintetében ugye, hogy próbálják a belterületi csapadékvizeket megfogni vagy visszatartani, ha esetleg egy belvízes időszakok lenne. Személy szerint jónak látnám, ha ilyen kis léptekben cél lenne, hogy a mikroklímát javítsuk. Körösújfalun volt egy ilyen példa olyan öt-tíz éve, egy ilyen belterületi vízügyi rendezés keretében megvalósult meg, halastó néven. Ott, amit most rekreációs célért, horgásztóként is használnak, hogy ott megfognák a belterületi hullott vizeket. Igazándiból a mi vízügyünknek is az Aszályvédelmi Akcióterv keretében megvan a mindennapi munkája. Mi is bármilyen kérdésre szívesen válaszolunk.

Szuda Zoltán pályázatíró: Akkor ehhez kapcsolódóan elmondom, hogy néhány évvel ezelőtt mi indultunk a LIFE MICAC pályázaton. Ez egy brüsszeli pénz, amit a Belügyminisztérium meg a VGF közreműködésével úttörő kísérletek megvalósítására szántunk. Ez a pályázati felhívás hivatkozta azoknak a dokumentumait. Ez a Dunapataj itt az Alföldön, Ruzsa és még hasonlókat érint. Érdemes megnézni egyébként, hogy milyen megoldások születtek. Mi annak idején pályáztunk ugyanezzel a településmaggal, de sajnos nem jutottunk be. Viszont az én jó barátom, Hajdú Jánosék, Kőtegyán. Ők bejutottak ebbe a projektbe és van egy Vaszkó Csaba nevezetű szakértőjük, és ott egészen jó megoldások születtek. Olyanok például, hogy évtizedek után a gyepes csatornába vagy árokba és egyebekbe ott a Fekete-körösből sikerült meg Ant közreműködésével lopni egy kis vizet a román oldalról is.

Kun László Kaszaper polgármestere: Igen, de ez csak a tavalyi év folyamán történt meg szerintem.

Szuda Zoltán pályázatíró: Igen, így van tehát 2025. évben, de ők bejutottak, és ott is azzal kellett szembesülni, hogy jöttek a brüsszeli szakértők, egy holland meg egy mit tudom én milyen, és akkor csodálkoznak, hogy a határtól is magyarul beszélnek, miért nem kell tolmács? Akkor elmagyarázták nekik, hogy miért nem kell tolmács, de ugye Brüsszelben ez más ország, más világ. De azért látni kell, hogy mifelénk él egy olyan legenda, hogy amikor volt a Fekete-körösön árvíz 1970-ben vagy 1971-ben és nem nyitották meg egy réztározót és Boros Jenőt elöntötte a víz. Akkor a Kárpátok géniusza gondolt egy merészet, és azt mondta, hogy építék egy övcsatornát, és ez az övcsatorna valahol Biharugra magasságából jön, és Pécskánál megy be a Marosba. Tehát a románok meg tudják azt csinálni, hogy az összes, a hegyekből lefutó kisebb nagyobb vízfolyást összegyűjtik, nem engedik át, tehát ott is Kötegyánban a Korhányba meg a többibe nem folyik át Romániából egy csepp víz sem, mert ők lezárják, elvezetik a határral párhuzamosan. Ant, ez ott van Fekete-körös partján, magyarországi település. Ott van Közép-Európa legnagyobb belvízi áttemelő műve, és ők eldöntik ott európai vízkereten időnként ide vagy oda. Tehát magyarul nem foglalkoznak vele, ők eldöntik a saját érdekeik szerint, hogy most a Fekete-körösbe emelnek-e be vizet, vagy szépen lecsorgatják Pécskáig. Ugye nekünk az volt az egyik problémánk, hogy van egy bújtatómű a szárazéren, Tornyán, jól mondom? Az egy beton műtárgy, aminek van egy keresztmetszete és azon csak annyi víz jön át, amennyit megenged a keresztmetszet. De ezt, ha jól tudom ki lehet nagyobbra cserélni. Viszont a kvázi hiányzó vizünket, ami nem folyik be a Gyepesbe meg a Korhányba meg a többibe, azt nem tudjuk bekormányozni hozzád. Mi nem, ők meg nem akarják. Nem tudom ennyire helytálló ez, de ez is egy olyan probléma, ami nem ér ide a víz könyörgöm.

Dinyés Ildikó elnök: Köszönöm! Úgy látom Mezőhegyes polgármestere is szeretne hozzászólni.

Papp István Tibor Mezőhegyes polgármestere: Egy rövid megjegyzést szeretnék tenni és talán a képviselő úr irányába, meg a törvényalkotás irányába, hogy elhangzottak ezek a legális és illegálisan fűrt kutak. Ilyen is van, de olyan is van. Ez hosszútávon probléma, rövidtávon pedig egy túlélési lehetőség a gazdáknak. Ezért teszik, mert nem törvénytelenéget akarnak csinálni, rövidtávon ez egy túlélési stratégia. Nagyon nehéz engedélyt kérni ezekre a kutakra. Nyilván jogosan vizsgálja ezt az, akinek kell az engedély. Viszont, amit kevesen használnak és azt gondolom, hogy ezt kellene figyelembe venni, hogy lefűrjék a kutat és abból esőztető öntözést eszközölnék. A víz nagy része elpárolog és nem hasznos a növények számára. Van felszín alatti csöpögtető öntöző rendszer. Ez nem az, amit a felszínre akarunk, hanem amit harmincöt, hetven centire leraknak. Nyilván sokan félnek, nem sokan alkalmazzák, de van a térségünkben erre példa. Ez egy sokkal jobb megoldás, mert felhozzuk a vizet, de nem párologtatjuk el, hanem gyakorlatilag azt hasznosítja a növény, a többi pedig a talajban marad. Ez egy víztakarékos megoldás, amit kevesen használnak. Drága megoldás, de amikor azt vizsgálja majd a kormány vagy éppen a parlament, hogy ezekkel a fűrt kutakkal mit kell csinálni, akkor én nem olyan fehér feketén kezelném ezt a helyzetet, hogy nem lehet, hanem bizonyos feltételek mellett azért ezt engedni kellene. Ez egy nagyon jó megoldás, és ezt egyébként én ezen a pályázati lehetőség kapcsán is mondom, mert ez nem csak a szántóföldi növénytermesztésnél, hanem belterületen, parkokban, virágágyásokban, belterületi tereken is lehetne használni. Ne párologtassuk azt a nedvességet, csapadékot, amit akár az esőből a felszínre fölhozunk, hanem tartsuk a talajban. Nagyon jó technológia, gyakorlatilag egy cég van, egy izraeli cég, aki ezt Magyarországon nagyon jól csinálja, rengeteg pénzért, de olcsóbban is meg lehet csinálni. Ez egy nagyon jó lehetőség, és ha valaki ezt vállalja, és erre van lehetőség, akkor én könnyítenék mondjuk a kútúrás engedélyezési eljárásán, hogyha azt a fölhozott vizet nem locsolják szét negyven

fokban, légkörbe, hanem talajba tartják, egy teljesen más helyzet lehet. És ezt ebbe a pályázatba is lehetne használni, meg a szántóföldi növénytermesztésben is. Köszönöm szépen.

Dinyés Ildikó elnök: Köszönöm szépen. Van-e még valakinek hozzászólása?

Hornyák Sándor János ATIVIZIG referens: Az utóbbi percekben kis tanácsalanságot észleltem, ezért mivel titoktartási szerződést vagy nyilatkozatot írtunk alá, ezért konkrétumok említése nélkül, de felsorolnék néhány olyan vízkészletet, amelyek, ha nem is minden, de talán egyes településeknek még rendelkezésére áll, és van rá tapasztalatom vagy példa, hogy ezt megpróbálták ebbe a KEOP-os pályázatba beforgatni. Az egyik az a települési-- települések területére vonult csapadékvíz, ami jellemzően a településnek a csapadékvíz gyűjtőhálózatában érhető meg. Tudok róla, hogy itt ezeken a településeken is volt csapadékvíz hálózat fejlesztés, tehát egyes településrészekre vagy akár egyes településeken is korszerű csapadékvíz hálózat áll rendelkezésre, amelynek a kimeneti végpontján nagyjából azok a csapadékmennyiségek jelennek meg, amit számított a mérnök. Ezzel a csapadékmennyiséggel lehet számolni. Egy záportározó kialakításakor, egy helyi kisebb mocsár vagy vizes élőhely revitalizációjakor. Több település kalkulál a településtisztított szennyvizének a megtartásával. Nem vagyok képen arról, hogy ezen a környéken hol vannak szennyvíztisztítók, és milyen helyzetben vannak, egyáltalán megtartható-e a szennyvíz. Egyes településeken, főként a Homokhátságon merült fel az ipari használt víznek, nem szennyvíznek, hanem használt víznek a megtartása. Főként élelmiszeripari üzemek, konzervgyárak, zöldségmosók azok, akik ilyen vízzel rendelkeznek és ezt a vizet be lehet forgatni szintén olyan projektbe, projektrészbe, ahol mondjuk a lakosság nem közvetlenül találkozik ezekkel. Tehát vizes élőhely megtartása, vagy csak talajvíznek, a talajvíz beszippantás. Rendszeresen merült fel a víztisztító műveknek a dekantvízeinek a felhasználása. Ez nem olyan nagy mennyiség a legtöbb településen, ugyanakkor már ezzel is kell kalkulálni. És ezen a környéken viszont egyáltalán nem jellemző és zárójelbe is tettem, volt példa a termálvíz, pihentetett termálvizeknek a fenntartására. Önök, mint településvezetők ismerik, általában ismerik a saját településeik által kibocsájtott vizeket, és fel tudják mérni, hogy ezek a vizek, ezek felhasználhatóak-e vízmegtartási célra. Ez csak egy inspiráció akart lenni, hogy ilyen vizekkel is lehet számolni a pályázathoz. Még egy dolgot tennék hozzá, ami fontos lehet, az, hogy ez egy kék-zöld infrastruktúra fejlesztési projekt, aminek indikátorai vannak. Eddig a legtöbbször ilyen tervszűrőknél indikátorok esetében az jött elő, hogy az élővilágra vonatkozó indikátorokat is meg kellett a pályázatban határozni. A pályázat fenntartási ideje, ha jól emlékszem három év, de ez nem hangzott el konkrétan. Viszont olyan idealizált, táblázatilag megjelenő növényzettársulásokat is írtak be, vagy olyan hosszútávon kifejlődő társadalmi következményeket is írtak be indikátorként, ami egyszerűen lehetetlen volt ellenőrizni. Például egy pályázatnál az adott növényzettársulás megjelenése alsóhangon is körülbelül kétszáz év, miközben a pályázat fenntartása három év. Tehát ez volt egy jellemző hiba. Ha belevágnak, akkor ehhez nem csak vízmérnökre lesz szükség, hanem olyanokra ökológusra, aki ért ezeknek a társulásoknak a realitásának a meghatározásához. Köszönöm szépen.

Papp István Tibor Mezőhegyes polgármestere: Csak egy kérdést szeretnék föltenni, hogy azt hogy kell értelmezni, hogy a termálvíz szerepe, mint vízmegtartó?

Hornyák Sándor János ATIVIZIG referens: Ez olyan helyzetekben merült föl, ahol eleve szikes területeket, szikes területek vízpótlását kívánják vele megoldani, és meglehetősen nagy ellenállásba ütközött. Tehát nem volt osztatlan a lelkesedés a zsűriben.

Dinyés Ildikó elnök: Köszönjük. Nem tudom, hogy van-e még a vendégeknek vagy a kollégáknak kérdése. Én azt gondolom, hogy kellőképpen átbeszéltük ezeket a dolgokat. Látható, hogy mindenki elkezdett gondolkodni. Köszönöm a vendégeknek, hogy eljöttek erre a

mai társulásülésre. Úgy gondolom, hogy a társulás tovább fog ezen gondolkozni, és hogy ha úgy gondolja, hogy ebbe belevág esetleg, akkor fogjuk önöket keresni, hogy ha ennek úgy gondolom fontossága van. Szeretném megköszönni, és most tartanánk egy öt perc szünetet, ha esetleg még van, akinek van kérdése, akkor, ha azokra még külön, esetleg, amit itt nem szeretett volna feltenni. Köszönjük szépen.

Technikai szünet 11:38-11:55-ig

Kuruczné Nyikora Andrea pályázati menedzser: Tisztelt települések! Illetve a másik, ami szerintem nem hangzott el, hogy húsz százalék lehet a pályázatban az úgynevezett szürke infrastruktúra, ami azt jelenti, hogyha a település ki akarja betonozni a vízelvezető árkot, ezek összesen húsz százaléknál nem léphetnek, nem léphetnek tovább. A többi pedig szerintem elhangzott, illetve amit viszont tévesen hangzott el nem három, hanem öt év a fenntartási idő a pályázatnak. Ennyi lesz.

2. Bejelentések, kérdések

Dinyés Ildikó elnök: Jegyző úrnak lenne egy szóbeli előterjesztés a belső ellenőrzésről. Azok a települések, akik benne vannak, azokat érinti, de mindjárt ő elmondja.

Liker János munkaszervezet vezető: Alapvetően négy település csatlakozott a társulási keretek között a belső ellenőri feladatok ellátásához. S ugye erre készülve létre is hoztunk egy, vagy hát alkottunk is egy beszerzési szabályzatot. Viszont ahhoz, hogy lássuk, hogy mégis milyen mértékű ennek az ára, kértünk ajánlatot attól a belső ellenőrtől, aki ebből a négy településből háromba tavaly is ellátta ezt a feladatot. Kaptunk, adott és konkrét ajánlatot a társulás részére, ami nem éri el a nettó egymillió forintos, kötelezően három ajánlatkérővel lefolytatandó beszerzési eljárásnak az összegét. Azt javasoljuk, hogy akkor ne indítsunk már el egy három ajánlatkérős beszerzési eljárást, hogyha van egy olyan ajánlatunk, ami elméletileg megfelel minden településnek. Az érintett települések jegyzőivel egyeztettem. Azt tudom, hogy például ez az ajánlat olcsóbb egy kicsit, mint amit Kaszaper kaptak a korábbi ellenőrtől. És egyébként ez a huszonötezer forint per ellenőri nap bruttóban ennyi volt, amit a települések egyébként is fizettek a tavalyi évben a belső ellenőrnek. Úgyhogy amennyiben a társulási tanács egyetért és jóváhagyja azt, hogy az elnök asszony ezzel az ajánlattevővel a Váci Judit belső ellenőrrel kösse meg a belső ellenőri szerződést, valamint a határozati javaslatban látszódik, hogy hogyan oszlik meg az érintett települések között a belső ellenőri napok számának függvényében meg az ott ellátandó feladatok függvényében ez a tevékenység. Akkor amennyiben ezzel egyetért a társulási tanács akkor erről kellene döntést hozni.

Dinyés Ildikó elnök: Köszönöm szépen. Van-e ehhez kérdés jegyző úrhoz? Ha nincs akkor aki ezzel egyetért, kérem szavazzon kézfelemeléssel.

Dombegyház és Térsége Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa 9 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

Dombegyház és Térsége Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa 1/2026. (I.22.) TT határozata

A Dombegyház és Térsége Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa

- 1) egyetért azzal, hogy a belső ellenőri feladatok 2026. évi ellátására beszerzett árajánlat alapján, mivel a feladat ellátására vonatkozó indikatív ajánlat (bruttó 950.000,-Ft) nem haladja meg a Társulás beszerzési szabályzatában meghatározott, kötelező több ajánlattevős beszerzési eljárás értékhatárát, ami nettó 1.000.000,- Ft, az Elnök a

beszerzési szabályzat III. fejezet c) pont alkalmazása nélkül kösse meg a feladat ellátására vonatkozó vállalkozási szerződést Váczi Julianna (Békés, Drága utca 12.) belső ellenőrrel.

- 2) A Társulási Tanács a belső ellenőri tevékenység igénybevételével kapcsolatos külön hozzájárulás összegét 2026. évben
 - a. Dombegyház Nagyközség Önkormányzata részére 250.000,-Ft,
 - b. Kaszaper Nagyközség Önkormányzata részére 200.000,-Ft,
 - c. Kevermes Nagyközség Önkormányzata részére 300.000,-Ft,
 - d. Kisdombegyház Község Önkormányzata részére 200.000,-Ft

összegeben állapítja meg.

Felelős: Dinyés Ildikó Elnök

Határidő: azonnal és értelemszerűen

Dinyés Ildikó elnök: Köszönöm szépen! Egyhangú volt. Más bejelentés? Nincs. Itt jelezték a kollégák, hogy az EFOP-os ügyről szeretnének tájékoztatni Képviselő Úr, hogyha gondolod, vagy nem tudom, mennyire lettél tájékoztatva. Január 14-én volt egy újabb tárgyalás, meg gondolom, nem tudom Ernő, arra gondoltál-e, ami a múltkor a Kistérségben hangzott el, vagy csak most a jelenlegi, ami most másodfokon is elvesztettük a pert. Tehát a kistérségről beszélek, mert Dombegyház nem indult második körben, de a konzorcium tagokból Mezőhegyes, Dombegyház és Pusztatölgyes nem indult a másodfokon. A többi település indult. Ezt Dombegyház ügyvédje mondta, aki más települést képviselt, de úgy volt vele, hogy ezeket a dolgokat elmondja részünkre is. Mivel Dombegyház és Kevermes, tehát a közös hivatalnak az ügyvédje, dr. Kopcsák Zoltán és tájékoztatott az ügyről. A múltkori kistérségi ülésen, akkor én esetleg összefoglalom, és akkor utána még beszélünk róla. Felmerültek azok a kérdések, hogy ha ez másodfokon sem nyer, akkor hogyan tovább? Mert minden településen ez azért feszültséget okoz, hogy vissza lettek fizetve. Konkrétan Dombegyházon is tizennégy millió forint, de ami a legnagyobb feszültséget okozza, az a kistérségnél felhalmozódott összeg. Nekem ügyvéd úr Dombegyház részére azt mondta, hogy most itt megint kimondták Battonya felelősségét, hogy a háromszori felszólításra sem hiánypótolta, azokat a dolgokat amikre kellett volna. Tehát konkrétan majdnem ugyanazt hagyta jóvá, amit első fokon, hogy itt nem tudnak más bizonyítékokat elfogadni, mert az a probléma, hogy nem lett a hiánypótlás beadva. Ezért hiába vizsgálták, hogy voltak tényleg települések, ahol három-négyszázezer forint hiányzott azokhoz az elszámolásokhoz, de ezeket nem veszik figyelembe, és teljes összeget kérik vissza. És azért, merthogy ezeket a konzorciumvezető nem teljesítette. A kistérségi ülésen, ott amikor egy páran voltunk, akkor beszéltünk arról, többek közt Dombegyházon is már elhangzott testületi ülésen, hogy ki volt itt a felelős. Tehát itt többször elhangzott és, hogy Battonyának a beperlése a következő lépés? Nem tudom szívesen mondani. Elmondta ügyvéd úr, hogy konkrétan a jelen álláspont szerint most arra tudják azok a konzorciumtagok beperelni Battonyát, amit már kifizettünk összeget, de ami valós, az az ötszázvalahány millió forint, ami még nem történt inkasszállásra, meg semmire sem. Ezért erre nem.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő Mennyi lett befizetve? Mennyi lehetett?

Dinyés Ildikó elnök Hát, tizennégy millió Dombegyház. Nem tudom a többiekét

Papp István Mezőhegyes polgármestere: Tizenhat, tizenhat millió Mezőhegyes.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Mennyi befizetés történt?

Dinyés Ildikó elnök: Összesen nyolcan vagyunk a kistérséggel együtt, és a kistérségé pedig tíz millió azt mondta, hogy fizetünk. Amit ebben az első körben be kellett volna fizetni. Ami a saját része és utána a többi a Kistérség, az a háromszáz valamennyi, ami már ötszáz.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Tehát hét befizetés van.

Dinyés Ildikó elnök: Igen és nyolc a kistérség.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: És erre lehet perelni, erre az összegre.

Dinyés Ildikó elnök: Igen, de ami fontosnak tartott elmondani, nem tudom, hogy te elbeszélte-e, mert ugyanaz az ügyvéd ír oda Varga Imre. Tehát azt fontosnak mondta, hogy igazából egy bírói rossz döntés volt, tehát nem kellett volna a pertársaság, mert ezt lehetett volna külön is elindítani. De ha most ebben az ügyben, ha perelni gondoljuk, akkor itt sem kell pertársaság, mert mindenki külön-külön tudja perelni a konzorciumvezetőt. Viszont a kistérség - ezt már nagyon sokszor beszéltük mi is itt, de majd gondolom ti is el fogjátok mondani - hogy ügyvéd úr úgy látja, hogy nagyon hosszú folyamat az, ahogy a visszakövetelnék a településektől ezt az ötszáz milliót. Igazából ettől félünk mindnyájan, mert az már tizennyolc felé fog osztódni, hogyha azt visszakérjük. Viszont ez senki nem tudja kimondani, hogy nem kérjük ezt vissza, de mi van, ha mégis. Igen, tehát bármi erőforrásuk van, de most addig nem tudunk semmit tenni abban az ügyben, mert hogy arról még nem érkezett senki fele visszafizetésig. Úgyhogy én ennyit szerettem volna és szeretném, ha ti is elmondanátok, amit gondoltok erről a dologról. Köszönöm szépen.

Mazán Attila Almáskamarás polgármestere: Hát ez sem megnyugtató, hogy az sem egyértelmű, hogy most akkor tud-e a település vállalni a kistérség vonatkozásában, mert ha igen, akkor nyilván, hogy a kis-- tehát a települések felelősek, tehát akkor ez az összeg a települések által behajtható. Mert még ez sem egyértelmű, mert volt amelyik ügyvéd, három ügyvéd volt ott, ugye egy négyzetméteren ennyi ügyvédet nem látunk. Aztán Dombegyházát odatettük szinte egy picit úgy, hogy pertársaságban nem vesz részt, mert így volt, ugye hogy Dombegyház nem, pellengérré állítottuk, bocsánat. És közben meg kiderül, hogy nem is kellett volna pertársaság. Hát akkor kérdezem én, hogy akkor mi, akik laikusak, ott ülünk az asztalnál, felelősebb településvezetők, akkor mi kire tudunk most már hivatkozni? Mikor ilyen dolgok fordulnak elő, hogy egyértelműen nincs kimondva azt, hogy na most akkor nyugodtak legyetek, mert ezt nem tudja majd a településeken behajtani. Ez volt az egyik verzió. A másik pertársaságot alakít, ha már valaki nincs benne, akkor a többi már nem?

Dinyés Ildikó elnök: Akkor a többi is.

Mazán Attila Almáskamarás polgármestere: Akkor a többi is. Na most ugye kérdezem én. Mi, akik ott ülünk, polgármester vagy ott van akár képviselő is, akkor kihez tudunk fordulni? Három ügyvéd volt, nem egyszer, nem kétszer. Pereljük a megyei önkormányzatot, ugye? Tessék? Hét egész hat tized millió forint. Most ott van.

Dinyés Ildikó elnök: Be kell fizetnünk.

Mazán Attila Almáskamarás polgármestere: Nem tud a Békés Vármegyei Önkormányzat eltekinteni tőle. Nyilván, hogy nem tud. Na tehát megyünk, sodródunk, aztán tényleg nem látunk tiszta képet. És a bizonytalanság meg ez a folyamatosan növekvő kamat mellett az ötszázvalahány millió az meg nyilvánvalóan, hogy problémát jelent.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Tudtuk, hogy ez lesz nagyjából, meg azt is, hogy hát a vége az lesz, amikor Battonyát, az az utolsó. És egyszer majd lesz egy határozat, és csak utána lehet ilyen pénzügyi mentőövről. Tulajdonképpen ezekkel tudtuk végig jogilag játszani az egészet. Szerintem nincs más.

Lantos Zoltán Kevermes polgármestere: Nincs más. Jó, csak akkor mi lesz, ha valakitől lekarcolják?

Dinyés Ildikó elnök: Erre mondta ügyvéd úr, hogy tehát ahhoz a NAV el kell indítsa a peres eljárást. Tehát ez nem úgy lesz, hogy akkor ha bemész és úgy jársz mint Mezőhegyes a végén, elviszik a pénzt. Bocsi, hogy ezt mondom, de elvileg azt mondta, hogy nem. Tehát ez egy eljárás.

Kun László Kaszaper polgármestere: Kettő olyan volt elállásos és azonnali inkasszó. Tehát kettőben. Azok a családok, ugye a nők a családban és a másikon is úgy volt. Annyi volt, hogy kértünk annyit, hogy egy évig osszák be. Ennyit kaptunk.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Annyit tehetünk, hogy amikor már nagyon közel van a jogi döntés, ami szerintem még mindig nem tudom mennyi, másfél év minimum. Szerintem.

Dinyés Ildikó elnök: De nem tudom. Most már nincs több jogi döntés?

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Hát még van kúria, nem?

Kun László Kaszaper polgármestere: Nem lesz kúria? Egyáltalán?

Papp István Mezőhegyes polgármestere: Most értetek, a Vármegyei Önkormányzattal szemben nem elegáns feljelentést tenni, nem is azért van, mert haragszunk a Mákosi Árpádra vagy a Molnár Sándorra, hanem azért, mert próbálunk minden eszközt megragadni. Ezt kell, hogy demonstráljuk a kormány irányába, hogy mindent megpróbálunk. Nem azért, mert haragszunk. Szeretném hangsúlyozni, nem a Vármegyei Önkormányzattal, nem Mákosi Árpáddal van a bajunk, hanem minden eszközt meg kell ragadni annak érdekében, hogy ezt elmondhassuk majd annak, akitől segítséget kérünk. Mindent megpróbáltunk. Ha pénzbe is kerül, de megpróbáljuk.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: A legvége előtt, amikor már látjuk, hogy szinte utolsó bírósági momentum előtt, akkor én elkezdem a tárgyalásokat, elmondom, hogy körülbelül mire lehet számítani, hogy ne akkor, tehát ne a döntés előtt kezdjük el mocorogni. Ez a praktikum, tehát ennyit tudunk tenni. Vagyis hát ennyit tudok én tenni. Én még nem láttam a végét. Szerintem nekem még nem jött el az időm, hogy erre felkészít- felkészítsem a kormányzatot. Ebben a körben elmondhatom, hogy nyáron volt ez a komoly beszélgetés itt a Lázártól kezdve a Gulyás Gergő meg a Bordás. Mindenki ott volt. És akkor ebben a következő kilenc hónapban, amiből lement hat, akkor mi, mik a legfontosabb fejlesztések, ügyek satöbbi. Én ezt elmondtam, ugye. Akkor mondtam a másfél milliárdos kórház fejlesztést. A kórház az annak az eredménye. Elmondtam a három utat, köztük a Magyarbánhegyes-Dombegyház, Kisdombegyház-Kunágotát. Tudnak erről. Tehát a legmagasabb szinten biztos, hogy olyan még nem volt, hogy ennyi önkormányzatot cserbenhagyjon a kormányzat.

Dinyés Ildikó elnök: Hát ebben bízunk mi is.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: De végig kell játszani. Tehát amit a Papp polgármester úr mond, azon az úton kell járni szerintem is. Meg be kell, hogy bizonyítsuk, hogy mi jogilag mindent megtettünk.

Dinyés Ildikó elnök: És nem azért, mert Battonyára haragszunk. Hogyha a többiek beperlik Battonyát, akkor a kistérségnek is be kell perelnie Battonyát. Tehát erről döntenie kell a kistérségnek, mert ott is van egy összeg.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Én mennék a Kúriára. Nektek, nekünk be kell bizonyítani az emberek felé, hogy mi mindent elkövettünk. Ott végig kell vinni szerintem. Mert akkor megkérdezik tőled, miért nem vittétek a Kúriára? Arra mit mondasz?

Dinyés Ildikó elnök: Nem tudom. Majd szerintem egyeztetünk az ügyvédekkel.

Lantos Zoltán Kevermes polgármestere: De hát akkor legalább ez a tizennégy millió forint vonatkozásában induljunk el Battonya felé.

Dinyés Ildikó elnök: Jó, szerintem akkor megbeszéltük. Esetleg van e valakinek bejelentése, kérdése?

Mazán Attila Almáskamarás polgármestere: Még annyit szeretnék mondani, itt elhangzott, meg a sajtótájékoztatón beszéltünk erről a szociális tűzifáról. Én azt gondolom, hogy itt kollégák is jól megfogalmazták azt hiszem Klaudia is említette, hogy most jöttek rá az emberek, hogy a tél az tél is tud lenni. Ugye, mert eddig, korábbi években ugye hát tizennégy-tizenöt fokos nap decemberben ugye még lehetett horgászni. Na most én azt gondolom, hogy ezek az intézkedések, amit Zoli is említett, tehát valóban érzékelhető, hogy operatív törzsön keresztül a polgármesterek össze voltak hívva. A települések szintjén mindenki odafigyel mindenféle olyan dologra, hogy itt mindenkin próbálunk segíteni, akin csak lehet. Na most ugye ez a szociális vagy ez a kiegészítő szociális fa támogatás. Ez igazából tényleg most már az kell, hogy amennyire ez gyakorlatilag hírértékkel és segítségül. Tehát eddig még jelen pillanatban azt gondolom egyetértek velem a kollégák, hogy még pozitív hatással van a településeken élők számára, mert azt látják, hogy igen, tényleg van segítség, odafigyel a kormány rá. De most, hogy ebből tényleg legyen? Hát nehogy nagyobb legyen, bocsánat a füstje, mert akkor ez borzasztó káoszt fog okozni. Tehát ez még a szociális cél, amit köszöntek, örültek neki. És tényleg oké, de most, hogy bejött még ez a lehetőség, hát ezt valahogy, valamilyen úton módon, tényleg jó kontroll alatt tartva, nyilvánvalóan, de-de ebből legyen, mert egyébként ez most már akkor, ha csak a politika mezején. Ez valóban azért a választás tekintetében is egy óriási dolog lenne. Én azt gondolom, hogy azt látja, sőt a mai napi bejelentés ugye akik a gázzal fűtenek, hogy ott is ugye... Tehát ezeket a dolgokat mi településvezetők, ha már ugye miniszterelnök úr által meg vagyunk szólítva, a hogy az itt ülő polgármesterek azért nagyban hozzájárulhatnak ehhez a választási győzelemhez, amivel mi mindig is egyetértettünk, csak hozzátettük azt, hogy erős, stabil, kiszámítható önkormányzatokon keresztül egyenes út van be a Parlamentbe. Mi ezt mindig is vallottuk, és nem véletlen, hogy visszaköszön az, hogy rájönnek arra, hogy ezt az önkormányzati rendszert, ezt meg kellett volna valamilyen szinten reformálni, vagy valamilyen szinten azokat a támogatásokat, mert ez senkinek nem jó, hogy gyámság alatt van a mi településeink mindegyike szintén. Valaki nagyobb gyámságra szorul, és hozzáteszem, nagyon sok esetben önhibáján kívül, amiről képviselő úr sem tehet. Magának a rendszer, ugye ez az önkormányzati rendszer, ami óriási vívmány. Tehát azért majd ott is lesznek viták, mert azért egy ekkora ellátórendszerhez úgy hozzányúlni, hogy ne legyen érdeksérelem, az nagyon elképzelhetetlennek tűnő. De ha a rendszerváltás legnagyobb vívmánya volt az a demokratikus illeszkedés, ami ugye az önkormányzatiságot jellemezte. Na most ugye jelen pillanatban mi, akik településvezetők napi szinten, de tényleg mondhatom azt is, ezek nem siránkozások voltak,

hogy kínlódunk azokkal a... Jöjjön a fizetés, már azt se tudja a kolléga, hova, miként. A számlák így tornyosulnak. Meg látom, hogy a kivitelező hív, Istenem, mit mondok? Na mindegy, tehát így sorba, sorba itt vagyunk, tehát ez senkinek jó. És akkor megyünk. De én azt gondolom, képviselő úrral ezt megbeszéltük, mert én elmondtam őszintén az ő munkásságát mi nagyon vártuk ebben a régióban, mert sajnos nem volt gazdán két éven keresztül. Ez mindannyiunkra egyértelműen igaz volt. Nem véletlen, hogy annak idején a Nemzeti Fórummal mentünk, és tényleg örültünk, végre nem mondok nagy szót, de tényleg egy megváltó érkezik, hogy valaki, aki törődik. És de én akkor is elmondtam, hogy ebben a térségben iszonyatosan sok probléma van. Tehát ez a térség, ez valóban ilyen, kénytelen gyámság alatt lenni, mert olyan adottságaink vannak. Tehát itt, itt az iparüzési adó mértéke, akkor ott vannak a gépjármű- és amik voltak egy kicsi kis mozgásteret egy-egy önkormányzatnak. A kicsi önkormányzatoknak év végére, mert ugye nyilvánvalóan nagyjából kérdeztük egymást, ilyen három, ötmillió forintot múlt az a történet, hogy azt mondta volna na jó, akkor ezt az évet tisztességgel letoljuk, kicsikről beszélek, bocsánat. Nagyobbak nyilván a saját problematikáikkal. Nem biztos, hogy arányaiban nagyobb neki, de lehet, hogy más, más aspektusból, főleg, akik befizető önkormányzatok. Tehát ezek a dolgok azért nap mint nap foglalkoztatnak bennünket. Hogy oldjátok meg, min toldjátok meg? Nagyon kellene most az embereknek ugye szociális segélyezésben picit többet segíteni? Igen ám, de hát a pénztárban nem tudunk kihozni pénzt, mert örülünk, hogy fizetni tudunk. Tehát ezek égető problémák, tehát ezek, ezek napi szinten fejtörést, fejfájást okoznak mindannyiunk számára, mert emberi sorsok vannak ott. Tehát (ő) véleményem szerint ez a szociális tűzifa nagyon sokat tud segíteni. Én egyetértek azzal, hogy ez egy óriási dolog, nagyon türelemmel vannak az emberek. Jó, hát ha valaki olvasta a Beolt, mikor már elkezdődött ez a napi öt-tíz telefon, akkor én mikor felhívott az újság, akkor én mondtam, hogy írja bele azt a mondatot, hogy az önkormányzatok figyelik a lehetőséget, és amint nyílik ugye az, akkor fogunk mindannyian élni vele. Olyan felelős településvezetők vannak, akik nyáron is küzdenek ezzel a problémával. Nyilván nem a fűtés miatt, hanem más megélhetési problémák miatt. Tehát nekünk ez nem kihívás. De amik így meg lettek ígérve, és amíg tényleg mindenhol ezt lehetett hallani, hogy ez akkor tényleg, hogy egy pozitív vége legyen ennek a történetnek, mert így is azért nyilván feszültségek, mert adni is nagyon tudni kell megszólítani a településeken. Ha egyiknek-- a másik miért nem jönnek, hogy én miért nem kaptam, miért kaptam? Tehát ez is óriási fejtörést okoz. De én azt látom, hogy olyan felkészültek a kollégák, hogy mindenki nagyon jól tudja kezelni, meg pluszba még amiket hozzátettek itt Laci is említette eszközöket közfoglalkoztatás átszervezése, hogy ebben ez egy nagyon-nagyon pozitív dolog tud lenni, és ezt ki tudjuk sarkítani, de akkor tényleg az kellene, hogy valahogy rugalmasan ez a dolog vagy gördülékenyen érkezzon meg a településen élők számára. És akkor még, ha itt a szót megkaptam, köszönettel. Még egy dolog felmerült itt a több polgármester kolléga jelezte a jövő vonatkozásában. Nagyon-nagyon jó lenne, most lehet, hogy megint a tél az, ami egy nagyon picikét ezeket a gondolatokat előhozta, hogy régebben voltak ezek a szociális vagy bocsánat, téli programjaink közfoglalkoztatásban téli átmeneti vagy téli szociális vagy bármilyen jellegű dolog És hogy miért gondolnánk, hogy erre azért mondjuk egy, egy október 1-től március 31-ig terjedő időszakra nagyon-nagyon jó lenne. Hát egyfelől az, hogy a nyári időszakban ugye idénymunkára szinte minden, hát nagyon sok közfoglalkoztatott, aki hadra fogható, itt hagy bennünket, elmegy gyakorlatilag sokszor betöltetlenek azok a közfoglalkoztatási helyek, mert nem találisz, aki leszedje a sárgadinnyéinket, stb. Tehát ez is érthető több pénz reményében, de ez egy alkalmi jellegű dolog. Most, amikor vége van az idénymunkának, ilyenkor azért nagyon sok álláskereső vagy olyan ember megjelenik, aki FHP-n van. És kollégák is mondják, hogy hát hallod, már nálam is jönnek, többen is próbálnák igénybe venni. Ez lenne az egyik része. A másik része, hogy azért itt vannak- ez a téli időszak, vagy ez az időszak, amikor akár a szociális megsegítés, házi segítségnyújtásban, és akkor ehhez még akár eszközt is lehetne rendelni. Említette valaki, hogy-hogy olyan eszközöket, amivel ezt a fát vagy-vagy bármi mást tudnunk segíteni. Ehhez kapcsolódóan még volt régen ez a településőri szolgálat is, ami még megint csak egy nagyon jó dolog volt, mert az még kiegészíti a humán

szolgáltató, szociális ellátó, családsegítő, nem sorolom. Mellette azok napi szinten felváltva tudnak menni, és valóban eljutnak azokhoz a rászorulókhöz, rászorultak, meg akkor van egy visszacsatolás, hogy kihez kell mennünk. Tehát ez a program, gondolom, hogy ez-e nagyon-nagyon jó lenne, ha így ilyen formában, mondjuk egy október 1-től március 30-ig, vagy hát ugyanúgy február 28-ig.

Mohácsi Klaudia Nagykamarás polgármestere: Nekem olyan kérdésem lenne, hogy fogalmazódik-e meg olyan gondolat a kormányban, hogy az önkormányzatokat is megsegítse ebben a téli időben? Gondolok itt arra, hogy nyilván nem csak a háztartásoknak lett sokkal magasabb a fogyasztása, hanem az önkormányzatnak, az önkormányzati intézményeknek is. Ugye itt többen biztosítottak melegedőt, például Almáskamaráson két hajléktalan embernek egy szolgálati lakást befűtöttek, és ott tudtak minden este lenni, tehát jelentősen meg fog emelkedni most minden önkormányzatnál a rezsiköltség. Hogy erre van esetleg lehetőség, hogy majd a REKI-be több támogatást kapjunk, vagy, vagy lesz-e kiegészítő valami támogatás az önkormányzatok felé is?

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Felírtam, köszönjük. Szerintem nyilván, de nincs még konkrét.

Papp István Kaszaper polgármestere: Nekünk volt még egy olyan problémánk, amit akkor én fölvetnék. Nyilván a közvilágításra kaptunk normatívát és ugye ezzel küzdöttünk, hogy átmentünk egy másik szolgáltatóhoz, ahol jóval olcsóbb volt, húsz forinttal olcsóbb volt nyilván magában az áram, a kilowattárunk az ára, de viszont amikor év végén szembesültünk ott november körül, hogy jóval kevesebbet számlázott ki az R2, tehát jóval kisebb a hetvennégyezer kilowattóra helyett ilyen huszonkétezer kilowattórán zártak. Na most ott ötvenezer kilowattórát van ott nekünk, amelyet normális esetben vissza kellett fizetnünk, mivel nem fizettük ki és ez most szerintem január-februárban nekünk be fog toppanni és jönni fog a számla. Itt annyit mondott a DÉMÁSZ, hogy igen hibázott és akkor tízezer forint kötbért majd kifizetnek nekünk. Tehát ezzel nagyon ki vagyunk segítve. Az egy komoly tétel összeg, ki kell fizetnünk valahonnan. Tehát hát furcsa helyzet. Mi időben jeleztük és kértük, hogy olvassák el, hogy jöjjön ki egy normális számla és nem jött ki.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Ezt leírod, jó? Az EFOP-ra visszatérve lehet, hogy érdemes lenne olyat csinálni, ti tartjátok a kapcsolatot az ügyvédekkel, de hogy meghívjuk mondjuk a következő alkalommal mindegyiket. Én nem mindegyiket hallottam még. Az lehet, hogy praktikus lenne tényleg ezt az ügyet úgy végighallgatni, hogy akkor minden ügyvéd legyen itt, és akkor mondják el akkor legalább egy picit. Nem tudom mennyire folytunk bele, én csak így részben meg ilyen józan paraszti ésszel megyek, de az lehet, hogy nem ártana, ha a jelenlegi helyzetet elmondanák a saját mindegyik a saját verzióját.

Dinyés Ildikó elnök: Szerintem azt a Kistérségi Társulásin kellene, ahol minden település ott van. Vagy akkor csak erről egy nem Kistérségit, hanem esetleg Albertus Elnök úrnak azt tudom mondani, hogy összehívhatná a településeket EFOP ügybe, amikor az ügyvédek is meg tudnak jelenni. Én ezt jeleztem ügyvéd úrnak, Kopcsák Zoltánnak, ő azt mondta, hogy még nem jön ki a másodfokú bírósági ítélet, addig nem kellene, nem tudunk ezzel foglalkozni. Többször volt hogy össze voltunk hívva, akkor Nagy Sándor ügyvéd úr küldte a levelet mire odamentünk, hogy nem tud részt venni az ülésen. Tehát ez nem tudom, hogy ti is így tudjátok-e, de azért így elég sokszor volt így. Ő írt egy emailt, merthogy konkrétan ott a Kistérség felé maga az ő munkadíja sincs rendezve, tehát azért azt gondolom, hogy erről előbb-utóbb ott ügyis tárgyalnunk kell. Merthogy ő is arról egyszer kért egy és arra nem, nem válaszoltunk, tehát sok minden van ebben az ügyben. Meg akár az, hogy a Békés vármegyei önkormányzat fele az meg

már szerintem lassan jogerőre emelkedett, hogy azt a pénzt miként és hogyan fizetik, fizetjük ki. Vagy be lett-e perelve az Erdélyi Zoltán?

Süli Ernő Kunágota polgármestere: Ugye ott az volt, hogy késedelmes teljesítések voltak és a kifizetést, az ő biztosítása terhére fogjuk javasolni, vagyis javasoltuk.

Dinyés Ildikó elnök: Tehát hogy az ügy is hogy áll, mert akkor ha ez a része nem tudom elindult-e, mert hogy akkor a Békés vármegyei önkormányzat fele meg ki kell fizetnünk azt a kétmillióval valamennyit. Hogy akkor az hogyan, ha nem a biztosítására az ügyvéd úrnak. Tehát ezt nem magamról szeretném lerázni, vagy esetleg össze is hívhatjuk mi is a tizenhét települést, de ez nem kistérségi, hanem ezért ebben olyan település is benne van a akkoriban, mint Végegyháza, Nagybánhegyes, akik már nem járnak a kistérségi ülésekre, tehát hogy és ők meg azért vastagon benne vannak ebben a dologban, úgyhogy azért mondtam, hogy beszélni polgármester úrral Mezőkovácsházán, hogy akkor ezt szervezzék meg, nem? Vagy mit gondoltok?

Süli Ernő Kunágota polgármestere: Annyi kérdésem lenne, most egy kicsit ugrálunk a két téma között. Visszafordulnék a fa kérdésre, hogy neked van-e valami olyan információd, hogy konkrét eljárás rendet senki nem kapott. Én úgy gondolom, hogy a kiírt kormányrendelet alapján próbált mindenki alkotni egy, egy felmérőlapot. Én mondom őszintén azért voltam egy kicsit óvatos, mert akihez a felmérő egyszer kijut, azt hiába, hiába van odaírva, hogy joggal számít támogatásra. Különbösen a mi emberi összetételünk alapján 99%-ban már száz százaléknak veszi, hogy jár. Tehát én óvatosan kezeltem, és csak azt hittem, hogy ha lesz információnk, akkor majd közzétesszük. Tehát hogy, hogy mennyire lehet erre számítani? Te ezt hogy látod? Mert akkor én egy brutális mennyiséget adtam rá, megmondom őszintén.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Szerintem lehet, én csak az időbeliségétől félek, hogy ez tartható-e, mert a mennyiség szerintem meglesz, csak az időbeliségét nem látom.

Mazán Attila Almáskamarás polgármestere: Na most volt a szociális szén, ugye túl vagyunk rajta, mint előző években. Na most erre mondtam, amit mondtam és jó szándékkal kormányzat irányába is, hogy ez akkor lesz egy valóban sikertörténet és valóban segítő szándék akkor jelenik meg az önkormányzat részéről is, ha megérkezik és ezzel tudunk élni. Nekünk meg az a felelősségünk, ha tényleg kapunk, mert én nem vagyok teljesen optimista, hogy egy köbméter, de lehet, hogy nulla egész hét tized köbméter. Akkor ugyanúgy, mint a szenet. Ildikónak is igaza van, mindenki tudja a szociális tüzelőről, hogy milyen rendelete van. Az alapján mindenki meg tudja, el fogja dönteni. Na most, hogy ez nem nyolc mázsa lesz, hanem öt mázsa lesz, vagy négy mázsa lesz. De nekünk meg azt kell hangsúlyozni, hogy azért ez is van. Tehát én erre mondtam, hogy ez nagyon jól is el tud, sőt, a gondoskodás az egy, az egy nagyon-nagyon szép dolog. Amellett, hogy amit említettem, hogy kollégák elmondták, hogy öngondoskodás, az nagyon sok embernél nulla alatti. Hát két, két nyugdíja van és mondja, hát ők nem gondolták, hogy ilyen kemény tél lesz. És akkor annak is segít az ember, mert ugye amit tudsz. De ezt meg nagyon jól mondta Klaudia, köszönet érte, hogy valóban, azért a helyi erőforrások is végesek. Tehát ugye még itt nem jelent meg a gázszámla, nem jelentek meg azok a költségek, amiket. De hát nyilván tesszük. Zoli is nyilatkozott, tehát látszik, hogy mindenki odafigyel. Túlkapások, nyilván, ezt is megbeszéltük sokszor. Hát mert azt gondolja, hogy majd ki fog telelni azzal a szociális szénnek vagy ezzel a szociális fával. Ez egy segítő dolog. Tehát nyilvánvalóan, hogy ezért mondtam mi mindig nagyon óvatosan vagyunk mindenféle ilyen adománnyal, vagy hogy ami van, mondjuk liszt, akkor vagy mindenki úgy, aki belefér vagy pedig akkor óvatosan nagyon a dologgal, de igaza van mindenkinek, hogyha ez megérkezik és tényleg ott helyben ezt tudjuk olyan módon igazságosan amit mondott Ildikó, az alapján szerintem ez egy óriási dolog, hogy van. Legalább látják, érzik, hogy ne haragudjatok, ez pluszba érkezett. Engem ma olyan

emberek kerestek, akik tudván tudom, hogy soha nem fog behúzni Fidesz-KDNP-t, és azt mondta, végre azt mondja, hogy igen. Gondoltak arra is, hogy a gázosok. Hogy azok, akik meg tényleg tisztességgel, becsülettel ugye akár egy gázfűtéssel vagy bármi mással, hogy akkor legalább a januári hónapban az a plusz köbméter, ami megjelenik. Tehát ezeknek a szociális segítség nyújtásnak. Én nem feltétlenül, sőt egyáltalán a mi térségünkben nem azt a részét nézem, mint sokan nyilatkoztak ott ugye mindenféle csatornán, hogy hát ez kampányfogás. Hát ott, amikor megjelent a mínusz tizennyolc meg tizenöt meg tizennégy napokon keresztül. Azért amit említett Klaudia, tehát kint voltam olyan helyen, ahol mínusz tizenkettőben egy padlásfölgáróban élt. Egy papucsban várt engem, hogy miért akarom én őt elvinni. Nem, nem vislek, fölgárólom, hogy gyere velem, ne fagyj meg. Hát ő így él már tíz évig, mert ő már ehhez akklimatizálódott. Na mindegy, tehát nagyon jó, csak ebben tényleg azt kérnénk, hogy értem az időbeliséget, de hogy valamilyen szinten, mert ugye mi annyira együtt mozgunk, és ami Kevermesen megjelenik, vagy Medgyesbodzáson, Kunágótán, akkor Almásom már délután, de nem is délután, már egy óra múlva hívnak, hogy osszák a fát.

Lantos Zoltán Kevermes polgármestere: Az öngondoskodás az meg óriási probléma, és itt szeretném is kérni a társulástól majd, hogy a következő alkalomra, azért itt a schengeni hatás a határral, határ megnyitásával vagy kitolásával kapcsolatosan megjelentek a Romániából érkező polgárok, akik ingatlanokat vesznek és akár ott is laknak a településen. Nem is nagyon tudják a magyar törvényeket és normákat. Nem tudjuk hogy nekik, hogy milyen jövedelmük van, mert külföldről kapják igazándiból, és akkor akár élnek a szociális tüzelőnek a lehetőségével s ők túlfeszítik a húrt, és egyes képviselőket befolyásolnak. Tehát olyan szintre elmegy már, hogy még a kályhát is mi vettük neki, de mondjuk ezzel sincs probléma. Egy komolyabb problémával szembesülünk mi és erre, ezt szeretném, ha a következő alkalommal esetlegesen lenne egy olyan napirendi pontunk, hogyan lehet esetlegesen megértetni velük vagy szankcionálni ezeket az állampolgárokat. Jelesül itt az ebtartással kapcsolatosan hívnám fel a figyelmet, mert nálunk ez most egy ingatlannál óriási probléma. Kiszabott a jegyző bírságot, felszólítást. Voltunk kint a tavalyi esztendőben az orosházi népegészségügyi rendőrség kint van. Gyepmester ott van, hetente visz el belőle, de az ő szabályaik szerint oltva vannak, chippelve vannak. Jól tápláltak az ebek. Mikor a mama elmegy otthonról, kijönnek, megtámadja az embereket. Nagytestű kutyák kilencet is tart ezen a helyen. Próbáljuk megfogni őket, de ha hazaérkezik, azonnal bemennek. Tehát a saját polgárainkat hogyan tudjuk megvédeni, ebben a környezetben, amikor nem léphetünk be a portájára, nem tudjuk vele megértetni azt, hogy, hogy igenis ezt valahogy kezelni kellene, hogy esetleg kormányhivataltól, vagy hogy segítsen már nekünk abban, hogy mit tudunk tenni. Tehát ez nálunk nem az a probléma, hogy van egy-kettő az utcán, hanem ezzel az állampolgárral, a tulajdonossal megértetni.

Dinyés Ildikó elnök: Itt ugyanez van. A tűzgyújtási tilalmat sem tartották be. Bejöttek, rendet raktak az udvaron, meggyújtották a lomot és hazamentek Aradra, vagy ahova. És itt mert tűzgyújtási tilalmat tudtuk, hogy mentünk és pont nem figyelték, tehát a szomszédok hívtak, hogy most ők mit csináljanak. Én dolgozok azon települési szinten, hogy, hogy románul is megjelentetjük most már ezeket a felhívásokat, mert lehet, hogy valaki nem is tud magyarul, és hogy hát úgy tűnik, hogy a Facebook oldalt nézik. Van román önkormányzat a településen, ott egy kicsit aktivizáljuk őket. Itt többen jelezték most tegnap este is volt egy lakossági fórum másikban, és ott ez már nem az első lakossági jelentés volt, hogy át szeretnének menni a szomszédhoz, hogy mondjuk a ház hátulját megcsinálják és nem engedi be. És nem azért se engedi be ő az ő portájára ne menjen. És ezt nagyon sokan elmondták már, akár idősek is azért nem, nincsenek ehhez szokva. Azért falun élünk átmegyünk a szomszédhoz, hogy bemeszeljük a ház hátulját. Tehát, hogy ilyen dolgokat, hogy vagy lekerítik a kertet, mert az az övé, és oda senki ne menjen. Tehát hogy ő ők egy teljesen más életszemlélettel vannak akár, mint eddig a helyi falusi lakosok, mert a falun másképp élünk. Tehát ők jönnek a városból, a panelből, és van egy gondolatuk, amit aztán nem, nem tudjuk. Tehát azért ő jegyző úr azért biztos tudna

beszélni, hogy itt mennyi szomszédvita van, és, és ezért ha ő nem tud úgymond igazságot tenni, és ha mondjuk nem aki régóta itt él, annak ad igazat, akkor meg komoly ellenségeket szerez. Ez nagy probléma.

Süli Ernő Kunágota polgármestere: Zolihoz csatlakoznék a román és akkor a külföldi vásárlók ingatlanához. Az elmúlt évben elkezdjük felszólítani őket. Nem az a probléma, hogy egy levél ára négyezer forint, kiküldjük Romániába, de az, hogy el sem lehet érni őket. Valahogy azt kellene elérni, hogy oké, rendben, ha mi kimegyünk, mert ugye a gyomosság, a szemét, a pocok, mindent van, de nagyon bejutni se lehet. És ezt tényleg jó lenne egy kormányhivatali szinten, vagy valahogy, ha lehetne szabályozni. Bár Magyarországon úgy túl vagyunk szabályozva, hogy a szabályt leszabályozzuk szabállyal, meg a törvényt letörvényezzük törvénnyel, hogy valamit elérjünk, mégsem érünk el semmi. Tehát a lényeg az, hogy egyszerűen meg vagyunk akadályozva abban a település szinten, hogy rendet rakjunk. Most eljutottunk odáig, hogy most már van egy közterület felügyelőnk. Nagy hévvel indul be a feladatnak. Tehát engem nem érdekel, ha elköltöznék is kétszázán Kunágotáról, de legalább a környezetünk rendben legyen. Most január végén elkezdjük a bírságolásokat. Nagyon népszerűek fogunk lenni, biztos. Megharagszanak, de most az a lényeg, hogy beköltöznek a külföldiek. Megveszi az ingatlant azzal a céllal, hogy neki legyen itt is és akkor ott hagy minden csapot-papot. Neki az a jó, hogy van egy bejelentett magyar lakcím és kész. És ugye itt Laci próbálkoztak annak érdekében, hogy kiköltözzön vagy hogy költözzön be Magyarországra, mert nagy hévvel indultunk ennek ismeretében, hogy le lehet majd szabályozni. Mi bent voltunk Attilával a kormányhivatalnál. Nem megbántva senkit, és szeretném mondani, hogy minden elképzelés jó, de a fára is visszatérve én majdnem azt veszem észre, hogy fordítva ültünk rá a lóra, bejelentettük hirtelen. Lehet igényelni? Kérdezzétek az önkormányzatot. Bombázni kellünk ketten telefonon, míg így állunk már facebookról tájékozódok. Felhívlak a kormányhivatalból, hogy tudtok valamit? Na én nem tudok semmit. Először ki lenne dolgozni konkrét tervet és hogy kik igényelhetnek, mert én megmondtam, hogy a 2024 évben aki igényel tőlünk szociális tüzelőanyagot, azt írjuk bele.

Fehérné Andorka Ildikó Dombiratos polgármestere: Nem akarok senkit megbántani. Nálam kisebb település is több szociális szemet kapott, pedig önerőt is fizettünk.

Dinyés Ildikó elnök: Azért kap többet, mert ott több a munkanélküli, az alapján. Tehát ezt egyszer nekem megmagyarázták, hogy hát hogy nagyon, tehát sokan dolgoztak és annál kevesebbet kaptunk, és annál több volt az önerő. Adóerőképességtől kezdve mindent.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Ugrálunk, de nem baj. Laci, azt kérdezném, hogy ti hoztatok rendeletet az önazonosságról? Volt ilyen próbálkozásotok?

Kun László Kaszaper polgármestere: Meg is hoztuk, s egyelőre még nem tiltották le, hogy vegyük vissza. Amikor bejön valaki vásárolni akkor be kell jelentse az önkormányzat felé. Az önkormányzatnál harminc napig kifüggesztés alatt van, és a két szomszéd, mellette lévő szomszéd is beléphet, mint vevő. Az önkormányzat is beléphet, mint vevő. Igazából ez nem törvénytelen szerintem, mert nem kötjük se iskolához, se semmihez, csak annyi, hogy elővásárlási jog a szomszédnak, meg nekünk, mint önkormányzatnak.

Dinyés Ildikó elnök: Köszönjük szépen. Tehát akkor a legközelebbi társulási ülésen akkor ez egy napirendi pont lesz, és valakit meghívunk.

Papp István Mezőhegyes polgármestere: A következő társulási ülésre, hogyha ezt napirendre tűzzük és valakit meghívunk, akkor az Kása Róbert legyen szerintem. Tekintettel arra, hogy amikor ő a versenyképes járási egyeztetés volt, akkor ő szó szerint azt mondta, hogy van egy ilyen törvény, van egy ilyen lehetőség, de lehetőség szerint ne éljünk vele, vagy ha igen, akkor

egyeztessünk velük. Úgyhogy, ha és ez nálunk is aktuális. Ez egy nagyon fontos kérdés. Na, Robi ilyet mondott, akkor hívjuk ide őt és vele beszéljük meg.

Dinyés Ildikó elnök: Visszatérve az első napirendi pontra, hogy az elhangzott, hogy ha azzal szeretnénk foglalkozni, akkor a huszonegyedik órában vagyunk. Hogy szeretnétek vele foglalkozni, ezzel a pályázattal vagy láttam, hogy a maga az önkormányzatok külön-külön is pályázhatnak, nem társulásba vagy hogy, hogy gondoljátok?

Papp István Mezőhegyes polgármestere: Volt a Tender Audit augusztusban. Meg kéne kérdezni nekik, van-e olyan tervező kapcsolatrendszerük, akikkel besegítenék, mert elhangzott, hogy én azt gondolom, hogy mindenki egyetért azzal, ahogy ez irányba menni kell. Egy jó lehetőség, nagyon beépült Az első lépés egy tervező, geológus tervező, meg egy vízügyi, vagy mit tudom én milyen tervező. Tervezőt kell találni, mondja meg mennyibe kerül, mennyi pénzt kell beletenni.

Lantos Zoltán Kevermes polgármestere: Mindenképpen hozzá kell fogni. Egyértelmű, hogy sok pénz be fog kerülni. Azért elmondták, hogy bármilyen intézkedésnek is milyen hosszú évtized múlva lesz majd hatása, tehát legalább a történelem majd emlékezzen ránk, hogy mi hozzáfogtunk.

Papp István Mezőhegyes polgármestere: Hát ha van olyan szakember, aki segít nekünk elindulni, és tudjuk, hogy mennyibe kerül, és azt tudjuk, hogy ezt tudjuk vállalni. És hogyha van ilyen szakember, tudjuk, hogy mennyibe kerül és vállaljuk ennek a költségét, akkor elindulunk. Utána kell elkezdni azon, hogy fát ültetünk, vagy a csatornát tegyük be víz alá, de ezt a tervezőnek kell megtervezni és költségeni.

Erdős Norbert Országgyűlési képviselő: Ezek a témák nagyon jók. Akkor a következő ülésre hívjuk ide a Kistérségi elnököt, hogy úgy mondjam legyen gyakorlati haszna. Meg akkor ezt az ügyvédi dolgot is akkor meg tudnánk beszélni, Kása Robi is jó lenne ha eljönne.

Dr. Onody Gyula Békés Várm. Önk. alelnöke: Nekem azért lenne az a javaslatom, hogy én a helyettes államtitkár urat kivéve beszéltem ezekről is itt is, mert őt ugye az ő részéről elhangzott az ő általuk még a BM keretein belül megvalósított hasonló projektekkal kapcsolatban azért az ő tapasztalataik biztos segítő ötletekkel, akár szakember háttérrel kapcsolatban is nyilván a lehetőségek szabta keretek között, de én azt gondolom, hogy az Adriennét meg az ő tapasztalatait meg minden is össze tud ebben érni, mert az idő az nagyon szűkös, augusztusra kész projektnek kellene összeállni.

Dinyés Ildikó elnök: Jó, akkor nem tudom, hogy van e még valami. Ha nincs, akkor lezárom az ülést.

Mivel nem volt több kérdés, észrevétel, hozzászólás Dinyés Ildikó elnök az ülést 13¹⁰ perckor berekesztette.

Dinyés Ildikó
elnök

Liker János
munkaszervezet vezetője